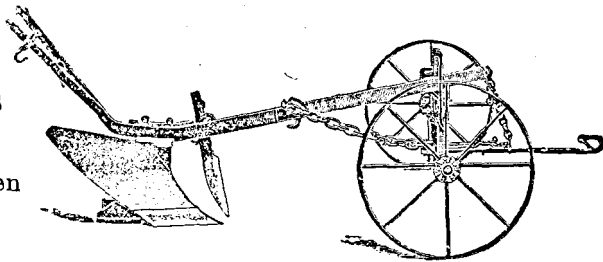

ERDÉLYI GAZDA

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha
a hirneves és csakis eredeti „Bächer-féle egytetemes
aczel-ekéket és váltó hegyi ekéket
vásárolja.

A Bächer-féle ekék úgy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében
minden más gyártmányt felülmúlnak és tökéletes munkateljesítés tekintetében kiválóak.

Árjegyzéket és
árajánlatot
készséggel ingyen
küldök.

Bächer Rudolf kizár. ekegyári raktára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND**, Budapest, VI., Nagymező-utca 68. 1266

A Melichar-féle cs. és kir. szabadalmazott

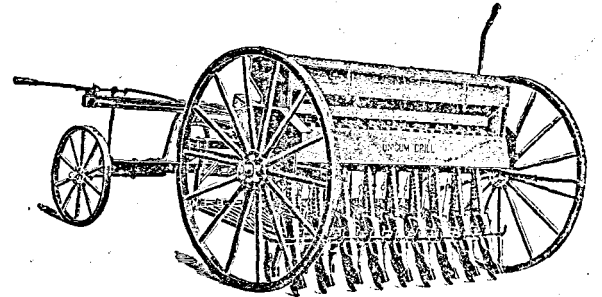
„UNICUM DRILL“

(sik és hegyes talajnak)

sorvetőgép, úgy célszerű szerkezet, kevés vonóerőszükséglet, pontos szabályozhatóság mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el.

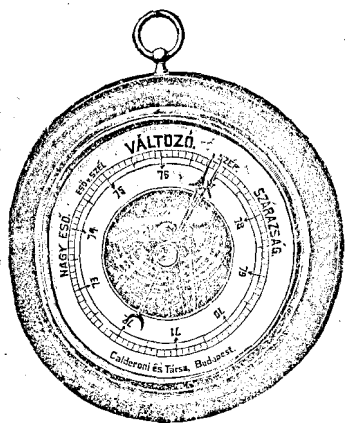
Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 év óta 23,000 „Unicum Drill“ vetőgép van forgalomban.

Ábrás leírással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

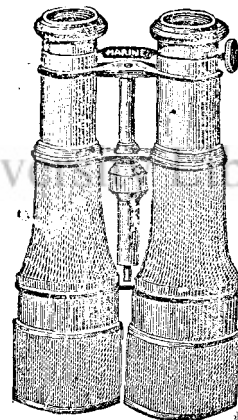
Mielőtt vetőgépet vásárol, érdeklődjék gazdátársainál az „UNICUM DRILL“ iránt.

Melichar Ferencz, csász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

Calderoni és Társa Budapest, Váci-utca 1.

Aneroid légsúlymérők, (Hygrométerek, nedvességmérők), Lambrecht-féle polyméterek, Thermohygroscopek és időjelző készülékek (Weiler-telegraph), esőmérők, maximal- és minimal hőmérők, melyeken leolvasható a volt leghidegebb és legmelegebb, valamint a jelen hőfok. Zivatarjelző hőmérők, vilamos fagyjelző hőmérők, szoba hőmérők, meleg-ágy hőmérők, kazal hőmérők, pincze hőmérők széles beosztással, keverék-hőmérők.

Burgonya-mérlegek és gabona-mérlegek, Must-, Bor- és Pálinka-mérők; hitelesített szesz-mérők, hitelesített cukor-mérők.

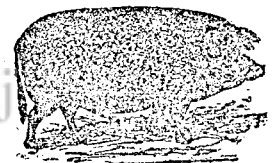
Alambic Salleron készülék a bor szesztartalmának meghatározása.

Földmérő műszerek, aczél-mérő szalagok vaskereszten, Mérő-láncok rectificációval, szögtűző korongok, szögtűkrök, léptékek és rajzszerkek.

Tábori, vadász és színházi látcsövek, Zeiss, Busch és Goerz-féle prismás távcsövek; Szemüveg és orrcsüvetők és védőüvegek, Fényképészeti készülékek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1439

Eladó Sertés!

36 darab 16 hónapos félhízott hússertés, — tovább hizlásra, vagy leölésre is alkalmas —

eladó.

Értekezhetni Menasági István földbirtokosnál Egerbegyén, u. p. Aranyos-Gyéres. 1503

Magyar Telepítő és Parcellázó Bank Részvénytársaság.

Sürgöncim: Telepítők.

Alaptőke 5 millió korona.

Telefonszám: 180.

ALAPÍTÓ INTÉZETEK: Magyar jelzáloghitelbank, Cs. és kir. szab. triesti általános biztosító társaság, Magyar agrár és járadék r.-t., Magyar leszámítoló és pénzváltóbank, Magyar általános takarékpénztár.

IGAZGATÓSÁG: Hegedüs Sándor (elnök), Beck Nándor (alelnök), gróf Keglevich Gábor (alelnök), Barta Arnold, Barta Ödön, dr. Beck Gyula, Bujanovich Gyula, dr. Eber Antal (vezető igazgató), Kendé Zsigmond (Istváni), Kronberger Lipót, dr. Nagy Ferenc, Poór Jakab, dr. Pollák Gyula, dr. Schober Béla, dr. Simonyi-Semadam Sándor.

FELÜGYELŐBIZOTTSÁG: gróf Korniss Károly (elnök), dr. Mezössy Béla, dr. Neumann Miksa, dr. Horváth Lipót.

A bank működési köre:

(1497.)

- mezőgazdasági ingatlanok megvételére és azoknak telepítés és parcellázás útján való értékesítésére;
- telepítések és parcellázások elvállalása bizományban;
- telepítések és parcellázások finanszírozása;
- a telepítési és parcellázási ügyek minden egyéb vállfajánál való közreműködés.

A bank a parcellázási műveletek teljes intézését magára vállalja és azokat saját műszaki, gazdasági és telekkönyvi szervezete segítségével a tulajdonos közreműködése nélkül, teljes felelősséggel lebonyolítja.

A parcellák vevői a vételár 50—75% -a erejéig egyetemlegesség kizárásával — olesó törlesztéses kölcsönöket nyernek, ami által az értékesítés jelentősen meg van könnyítve.

Ajánlatok a bank igazgatóságához (Budapest, V. Nádor-utca 9.) intézendők, amely mindegyik kérdésben úgy élészóval, mint írásban készséggel nyújt beható és kimerítő útbaigazítást.

Részletes tájékoztatót kívánatra bárkinek küldünk.

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársaság
 ● LEOBESDORF. ● BUDAPEST. ● RATIBOR. ●
 Városi üzlet: BUDAPEST, Ferencziek-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára örléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat, zsákfelvonókat, detachurók- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Elektromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve. 1485

Drössler Károly

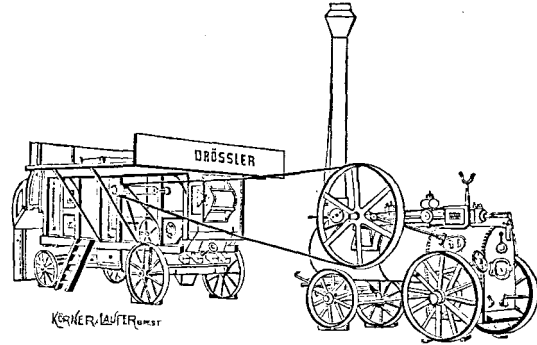
cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár
 BUDAPEST, VI. Váci-körút 59. 1449

Magánjárókat, Gőzmozgonyokat, Gőzcséplőket, Járgányos- és kézi cséplőket, Benzin- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb

gazdasági gépeket,
 Gőzeke-készleteket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Árajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálnak.

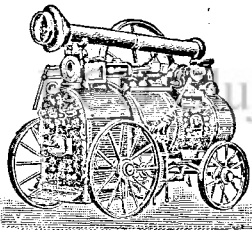
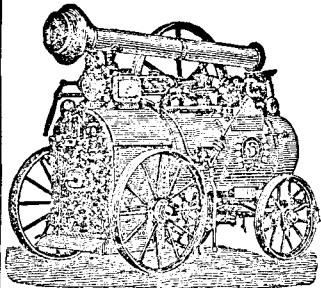
Képviselők keresetnek.

FEHÉR MIKLÓS gépgyár részv.-társ.

BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 80. SZÁM.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült cséplőgarnitúrákat, kazalozókat stb., továbbá „saját gyártmányú” tolókeres rendszerű vetőgépeket

és más gazdasági gépeket. 1492.

HASZNALT és JAVITOTT locomobilok és gőzcséplőgépekben az ország legnagyobb raktára.

Locomobilek és gőzcséplőgépekre cserüzletek köttetnek.

Erdélyrészi főképviseleink:

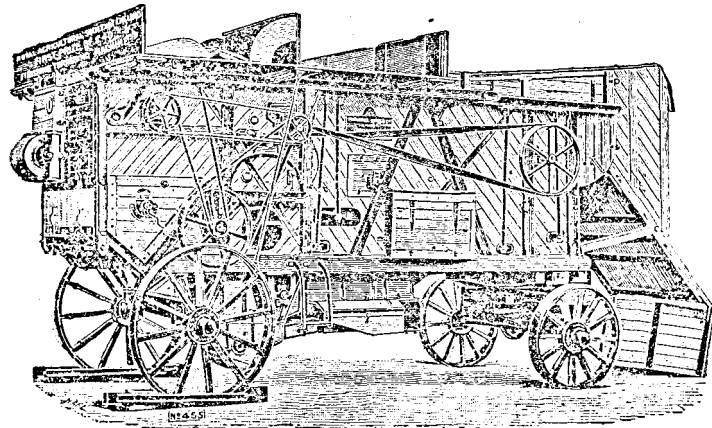
Wessel Leó, Kolozsvár New-York száll.

GRAEPEL HUGÓ gépgyáros

Marshall Sons & Co. L. vezérügnöke
 BUDAPEST, V., Váci-ut 40-46.

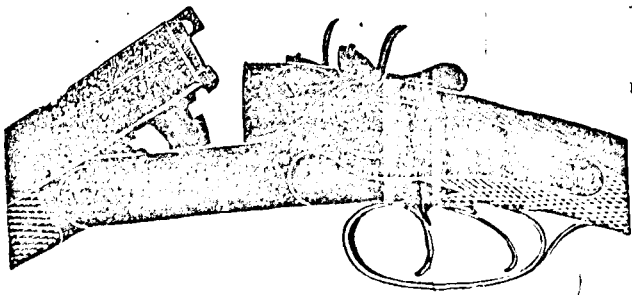
Ajánlja:

Eredeti MARSHALL-féle gőzlokomobileit, saját gyártmányú legújabb cséplőgépeit, szabadalmazott kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeit és szab. törekrostaít vaslemezből, melyből a múlt évben körülbelül 1000 darabot szállított.

Ezen szab. törekrostaít mindenütt jól beváltak és hajlandó vagyok azokat bármely cséplőgéphez 14 napi próbára küldeni és visszafogadni, ha nem jobbak, mint bármely másfajta törekrosta.

Gazdasági árjegyzéket, törekrosta leírást, mintát és elismerő levélfüzetet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. 1066

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus

1323
 fegyvergyár és (précios) puskaműves

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármely rendszerű vadász- és cséplő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8 — kilogramm.

Ujdonság: Browning-féle automatikus sorét ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.
 Levelezés magyar! Levelezés magyar!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
 Budapest, Váci-körút 63,

díjal a legújabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rostaít, kotkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1242

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 EVRE 12 KOR., 1/2 EVRE 6 KOR.,
1/4 EVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Állatállományunk apadása. I. *Éber Ernő*. 97
A mezőgazdaság és önálló vámterület 98
Összehasonlító burgonyatermesztési kísérlet
eredményei az 1901., 1902. és 1903. években.
Varga Kálmán. 99
Eszme a tavaszi munkákról. *Br. Kemény József*. 100

Rövidebb szakközlemények:

- A tengeri vetőmagról. — A növényeknek meg-
fagyasztása. — Az alma-körte. — A téli hi-
deg befolyása a rovarokra. 101

Vegyes közlemények:

- Tanfolyam a hadsereg részére való szállítás
oktatására. — Szociálpolitikai tanfolyam
Kolozsvárt. — Gazdasági előadások Kolozs-
vármegyében. — A háziipar fejlesztése. —
Mezőgazdasági sörgyárak. — Gyakorlati
gazdatiszti vizsgák Kolozsvárt. — Országos
tenyészállatvásár. A sz.-kereszturi tenyész-
állatkiállításról. 101

Hirdetések.

Állatállományunk apadása.

I.

Az 1903. év őszén a magyar gazdák köréből aggályos, sőt vészjósló hangok hallatszottak sűrűen, melyek azt hirdették, hogy Magyarország állatállománya apadt az utóbbi esztendőben, hogy ha nincs is abszolút csökkenés állatállományunkban, mégis, annak növekedése nem tartott lépést a népesség szaporodásával, tehát legalább is relatív depekoráció van. A szaksajtóban tárgyilagos és érdekes eszmecsere indult mag s az O. M. G. E. állattenyésztési szakosztályának és igazgatóválasztmányának ezen tárgyban hozott határozatában első pont volt az, amely az állatlétszám összeírását sürgős szükségességként kérte a földmivelésügyi minisztertől. Ez a határozat kielégítette egyelőre azokat is, akik ellenkező meggyőződést vallottak. Tallián Béla földmivelésügyi miniszter a múlt év tavaszán elrendelte az új összeírást s annak eredményét nagy, talán túlságos türelemmel is várta gazdaközönségünk, amely az ellenkező irányú érvek között bizonyára a tény perdöntő konstatálását várta.

Most, egy esztendővel az állatszámilálás elrendelése után a földmivelésügyi miniszter közzéteszi az 1904. évi állatösszeírás eredményét három táblázatban. Sok érdekes adat tartalmaznak ezek a táblázatok, nem egy

tavaly a gazdákat elfogta. Az eredményt összefoglaló befejező magyarázatban azonban még sem zárkozhatik el annak konstatálása elől, hogy „szarvasmarhaállományunk végösszegében némileg fogyott“, de nem mulasztja el annak megjegyzését sem, hogy „Az 1895-ik évi eredményekkel a múlt évek csak a következők figyelembevételével hasonlíthatók össze. Az 1904-iki összeírás még legnagyobb részét nem találta a tavaszi szaporodásnak. Nem találta már a hizott- és mustraszarvasmarhát, a hizott sertést és a javított juhot.“ Nos, ha a cél az volt, hogy Magyarország állatlétszámát megösmérjük és hogy az összehasonlítás egyetlen létező alapjával, az 1895-i állatlétszámmal összehasonlíthassuk, akkor alig lehetett kedvezőtlenebb időpontot találni az állatösszeírás végzésére, mint azt, amelyet találtak, azt amely nemcsak a tavaszi szaporodást, de a hizott, mustra és javított állatokat is szeme elől tévesztette és a számításból kizárta. Kétségtelen, hogy az 1895-i számlálással teljesen azonos módszerrel végzett összeírás vezethetett volna csak az összehasonlításra alkalmas eredményekhez.

De hát ne rekrimináljunk tovább és nézzük az összeírás táblázatokban kimutatott végső eredményt, megjegyezve, hogy az A+V. — rovatban a vastag számok a szaporodást, a vékonyak a fogyást mutatják.

I. Szarvasmarha állomány ivar- és kor szerint.

	Év	Bika		Tehén	Üsző	Ökör	Tinó	Összesen
		felnőtt	növendék					
Erdély	1904. év	5767	10745	459128	183659	253373	184286	1096958
	1895. „	6052	37631	359477	311600	197265	252451	1164475
	+ V. —	285	26886	99651	127941	56108	68165	67518
Egész Magyarország .	1904. év	42186	120730	2420609	1101737	1131157	862343	5678762
	1895. „	29473	224685	1872148	1631117	991865	1073790	5829018
	+ V. —	12713	103955	548461	529380	139352	217447	150256

világító sugarat is vetnek a homályos területekre, de akik kétségtelen bizonyosságú tényekben bizva azt várták, hogy majd az *ubi facta loquuntur, argumenta non valent* álláspontjára helyezkedhetnek, azok csalódnak fognak. Van e depekoráció, nincs-e? Ezt a kérdést nem dönti el az 1904. évi összeírás. A földmivelésügyi miniszter az állatösszeírás eredményeit bevezető magyarázó írásában eloszlatni óhajtja azt az aggodalmat, mely

Mint az utolsó rovatban látható, 150256 darabbal *fogyott* a szarvasmarhaállomány és ez a fogyás éppen a növendékállatok, a növendékbika, üsző és tinó rovataiban észlelhető, tehát megvan a plauzibilitása annak, hogy a rossz időben végrehajtott számlálás valamenynyire csakugyan hozzájárulta kedvezőtlen eredmény. De azért nem szabad állatnunk magunkat azzal, hogy az ezen rovatok kedvezőtlen eredményét csak annak a rovására írjuk, hogy a

Jobb
és megbízhatóbb
magvak

nem léteznek, mint a minőket
31 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari

magkereskedése

Budapesten

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.

IV. ker. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

ÁRJEGYZÉKEK

ingyen és bérmentve küldetnek.

Megbízható tisztaságú és csiraképes

gazdasági-, konyhakerti- és dírgmagvak

beszerezhetők a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

tavaszi szaporulat nincs beszámítva. Mert mindenekelőtt is: a tinóállomány nagyságát nem befolyásolta volna az, ha néhány hónappal később, a tavaszi szaporulat számbavételével történt volna is az összeírás. Már pedig a tinó rovatban 217,447 az effektív fogyás, ami nem kevesebb, mint 20%-nak felel meg. De alig nyugtathat meg a növendék bikaállomány 103955 darabos és az üszőállomány 529380 darabos fogyását illetőleg az, hogy a tavaszi szaporulat még nem volt számbavéve, mert ezt az összesen 633335 darab fogyást sem pótolhatta volna a tavaszi szaporulat; annál is kevésbé, mert éppen a szarvasmarhatenyésztésnél a borjazás nem szorítkozik egy időszakra, tavaszra, vagy kettőre, tavaszra és ősze, hanem az egész éven át tart, ha talán tavasszal és ősszel nagyobb is a számbavehető szaporulat. A célszerűtlen összeírás miatt valóban nem lehet számokban pontosan megjelölni az apadást a növendékállatok rovatán, de az bizonyosnak látszik, hogy a növendékállatok megfogyatkozása éppen a jövő fejlődést veszélyezteteti nem is kicsiny mértékben.

De méltassuk azokat az eredményeket, melyek a felnőtt bika és tehén rovataiban, tehát a mai, helyesebben a múlt évi tenyésztésanyagban láthatók. Itt nincs apadás, hanem jelentékeny növekedés, amely ugyan ország-szerte nem egyenletes nagyságú, de mégis általános, habár például Erdélyben a bikák száma fogyott is.

Van-e tehát depekoráció? Igaz-e, hogy szarvasmarhaállományunk tényleg, vagy csak a lakossághoz viszonyítva apadt? Az állatösszeírás szerint igenis tényleg apadt szarvasmarhaállományunk, ha nem is olyan mértékben, mint a tavalyelőtti őszen a gazdák egyrésze gondolta. De ha nem a tényleges változást nézzük csak, hanem azt is, hogy a lakosság számához viszonyítva milyen az állat-, jelen esetben a szarvasmarhaállomány és ha szarvasmarhatenyésztésünk fejlődését összehasonlítjuk más országokéval, például Németországgal, akkor a depekoráció fenyegetését nem vehetjük olyan könnyen.

Magyarország népessége 1890-ben . . .	15,162.988 volt
" szarvasmarha állománya 1895-ben	5,829.018 "
" szarvasmarhaállományának súlya 1895-ben	14,759.947 mm.
vagyis esett a lakosság 100 fejére 38 darab, illetőleg 97 métermázsa.	
Magyarország népessége 1900-ban . . .	16,751.574 volt
" szarvasmarha állománya 1904-ben	5,678.762 "
" szarvasmarhaállományának súlya 1904-ben	14,367.267 mm.
vagyis esett a lakosság 100 fejére 34 darab, illetőleg 86 métermázsa.	

Hát ez relatív depekoráció. Ez annak a jele, hogy a szarvasmarhaállományunk fejlődése nem tudott lépést tartani a lakosság szaporodásával az igények szükségképpen növekedésével.

És állítsuk ezzel szembe Németország szarvasmarhaállományának fejlődését:

Németország lakossága 1890-ben . . .	49,428.470 volt
" szarvasmarha állománya 1892-ben	17,555.800 "
" szarvasmarhaállományának súlya 1892-ben	59,896.450 mm.
vagyis esett 100 fej lakosságra 36 drb. = 120 mm.	
Németország lakossága 1900-ban . . .	56,367.178 volt
" szarvasmarha állománya 1900-ban	18,939.700 "
" szarvasmarhaállományának súlya 1900-ban	67,080.003 mm.
vagyis esett 100 fej lakosságra 33.5 drb. = 119 mm.	

Németország szarvasmarhaállományában is vannak nyomai a relatív depekorációnak, aminthogy vannak egész Európában is, de ha Németország szarvasmarhaállományának fejlődését akár az abszolút szám adatokon keresztül, akár pedig a lakosság szaporodásához viszonyítva tekintjük, azt kell látnunk, hogy az a maga jelentékeny pluszszával sokkal kedvezőbb, mint a mi szarvasmarhaállományunké, a 3%-os minuszszal. Ennek jelentősége pedig óriási ránk nézve, mert minékünk mezőgazdasági termények és talán elsősorban az állatok és azok produktumainak kivitelével kell még ipari szükségletünket is fődözni, míg Németország iparos állam, amelynek ipari gazdasága kárpótolhatná a közzgazdaságot a mezőgazdasági veszteségért.

Eber Ernő.

A mezőgazdaság és önállóvámterület.

Az a nagy politikai fordulat, mely az általános választásokkal Magyarországon beállt, egy nagy gazdasági kérdést, a vámterület kérdését toltta az előtérbe. Hogy önálló, vagy közös vámterületünk lesz-e, az most már rövidesen és végérvényesen el fog dőlni. De amíg erre a döntésre kerül a sor, az érvek fegyverei összefognak még csattanni s a vita már is új és eleven erővel indult meg a sajtóban.

A *Köztelek* legutóbbi számában egy érdekes cikk jelent meg, mely az önállóvámterület ellen a mezőgazdaság szempontjából érvel és még azoknak is, akik ellenkező állásponton vannak, el kell ismerniök, hogy komoly argumentumok vannak ebben a cikkben, melyeket a kérdés megoldásánál el kell mérni nem lehet. Ez a cikk a *Rubinek* Gyuláé, foglalhatja azoknak az érveknek, melyek a mezőgazdaság szempontjából az önálló vámterület ellenében állíthatók. Szükségesnek és tanulságosnak tartjuk tehát, hogy a mi gazdaközönségünk is megismerje ezeket az érveket a *Rubinek* cikke nyomán.

1. Az első gazdasági érv az, hogy ha Ausztria külön válik tőlünk, akkor a Balkán államoknak és Oroszországnak adott agrár-vám biztosítja neki egyrészt ipari feleslegének elhelyezését, másrészt *mezőgazdasági terményeknek* fogyasztását — tőlünk függetlenül.

2. Továbbá: a nyugati államok védvamos politikája azt a kényszerhelyzetet hozta, hogy mezőgazdasági kivitelünkkel az eddiginél még jobban rá vagyunk utalva Ausztria fogyasztására és másfelől az eddiginél hatékonyabb agrárvédelemre. Ezen az alapon épült föl az új vámtarifa tervezete, mely a mezőgazdasági termények áralakulására

kedvezően hatna. Ha önálló vámterület lesz, akkor a mi agrárvédvámjaink nem érvényesülhetnek és a magyar gazdák ebből eredő veszteségét *Rubinek* a gabonánál 160, az állatkivitelénél 40 millió koronára becsüli. Ezen 200 millió korona veszteségből a nagybirtokra 80, a kis- és középbirtokra 120 millió korona esnek.

3. Még ennél is nagyobb megterheletésnek tartja *Rubinek* a mezőgazdaságra azt, hogy az Ausztriától való pénzügyi különválás esetén a kamatláb emelkedni fog, a hitelre szoruló gazda pénze tehát megdrágul. Ugyanez fog bekövetkezni az által is, hogy az ingóttok ipari spekulációkba fog belemenni.

A gazdákra nézve tehát három baj állna elő: a termények ára csökkenne, az értékesítés megnehezülne, a hitel megdrágulna.

Tüzetesen fejtegeti aztán *Rubinek*, hogy ha külön vámterületünk lenne, még kedvezőlenebb kereskedelmi szerződéseket köthetnénk csak a külfölddel, mint ma és ha mérsékelt vámvédelmet létesítenénk Ausztriával szemben, az nem biztosítaná a magyar ipar fejlődését, míg mérsékelt vámvédelem Ausztria részéről terményeink versenyképességét csökkentené.

Az ipar fejlődése javára válnék a mezőgazdaságnak is, de *Rubinek* arra mutat rá, hogy azok a remények, hogy védvámok felállításával ipart tudnánk teremteni, csak hiú reménykedések. Ezt mutatja Románia és Oroszország példája is. "Vámvédelmen kívül — mondja *Rubinek* — tőkére, szakértelemre és bőséges munkáskézre van szükség. Ebből mi egyikkel sem rendelkezünk."

Az ipar alapját is csak egy erős mezőgazdaság képezheti és az ipar is csak akkor fog ha nem is gyorsan, de biztosan fejlődhetni, ha a magyar mezőgazdaság fogyasztó-képességét nem csökkentjük — mondja *Rubinek*. Az erőszakolt ipari fejlődés pedig súlyos válságba sodorná a mezőgazdaságot.

Rubinek is azt mondja, hogy az önálló vámterület kérdése elől elzárkózni nem lehet és ő az önálló berendezkedés terminusát 1917-re kívánja tenni, amely időn belül megtehetnők az átmeneti intézkedéseket. Ezen átmeneti intézkedéseket *Rubinek* a következőkben jelöli meg:

A szerb állatbehozatal ellen épp úgy védekezniök, mint Németország a mi állatkivitelünk ellen. A fogyasztási adótörvények közösségét az 1907. lejáratával megszüntessük. A szeszkontingens felosztásáról szóló új törvény által 1917-ig az ipari kontingens mezőgazdasági szeszgyárak kontingensének fedezésére fordíttassék. 1910-ben önálló magyar nemzeti bank volna felállítandó, melynek kötelesege lenne, hogy a mezőgazdasági és szövetkezeti hitelt fokozottabban lássa el. A legfontosabb azonban, hogy a mezőgazdasági termelés szerveztessék termelőszövetkezetek alakítása által.

Ezzel kapcsolatosan új külföldi piacok szerzése céljából kiviteli vállalatok alakulása állami támogatással biztosíttassék. Ily vállalatok alapítása nélkül Ausztriára való utaltságunk mindig fenn fog maradni, a hátralévő 12 év azonban untig elegendő lesz arra, hogy a magyar terményeket, különösen Angliába bevezessük s ott oly összeköttetéseket szerezzünk, hogy az esetleg Ausztriából kiszorult mezőgazdasági terményeink ezen összeköt-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betétet elnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktáral (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

(1007.)

tetések révén könnyen elhelyezhetőek legyenek. A mezőgazdasági termények olcsó szállításának előmozdítása céljából pedig keskenyvágányú vasutak építését állami segítséggel kell részben lehetővé tenni, részben pedig megkedveltetni. Nem lehet elzárkózni továbbá az adóreform elől sem oly irányban, hogy a kisbirtok adómentessége biztosítottassék. Hogy a földbirtok adóterhe általában csökkentessék, vagy legelőbb arányosítottassék. Hogy a hus, bor s lehetőleg a cukorfogyasztás adója megszüntettessék s végül szükséges mezőgazdasági érdekképviselő törvényes szervezése, amely után már három évtizede eseng hiába a mezőgazdasági érdekeltség s amelyre épp az önálló berendezkedés esetén a mezőgazdaságnak a megerősödött ipari és kereskedelmi érdekeltséggel szemben felelté szüksége lesz.

Nagyérdékű cikkét így fejezi be Rubinek. „A magyar mezőgazdaság érdekei nem szabad, hogy a politikai élet játéklabdájává tétessenek, nem szabad, hogy jelszavak és hangulatok legyenek irányadók gazdasági ügyeink irányításában s így ámbár teljes bizalommal és hittel tekintünk azon férfiakra, akiknek hazafias ömérésük, megfontolásán s elhatározásán fordul meg ma a haza sorsa, elmondottuk az elmondottakat, mert a nézetek úgy tisztázódnak s ez alapon az elhatározásuk úgy születik meg az összes érdekek figyelembe vételével, ha az elhatározás pillanatában is felemeljük szavunkat azon érdekek védelmében, melyeknek állandó s önzetlen szószólói vagyunk.

Összehasonlító burgonyatermesztési kísérlet eredményei 1901., 1902., és 1903. években.

A legelfogultabb gazdák által is elismert tény, hogy a burgonya termesztése lukratív mivelet, a szeszkontingens által lendületet nyert szesztermeléssel pedig oly üzem, amely a gazdát nehéz helyzetben erősen támogathatja. Ez állításomból azt következtethetjük, hogy a burgonya termesztés aranykorát éli. Sajnos, nem úgy van, mert ha figyelemmel megvizsgáljuk, különösen Erdély burgonyatermesztését, szomorúan kell konstatálnunk, hogy az még mindig mostoha gyermeke a gazdának, hiszen alig találunk káholdankint 40—50 métermázsánál többet, legfeljebb 14—15% keményítő tartalommal.

Nagyon természetes, hogy ezek az alacsony és rossz termések elsősorban az intenzív művelés hiányának eredményei és másodsorban annak, hogy a gazdák az ő adott viszonyaik közé leginkább megfelelő burgonyaféleségről nem gondoskodnak. A racionális műveléstől, amely a klíma és talaj szerint egyik kulturnövénynél sem oly változatos, mint éppen a burgonyánál, ezáltal eltekinünk; csakis a megfelelő féleség értékének ismertetését tesszük feladatunkká.

Az már régen bebizonyosodott dolog, hogy minden növénynél, tehát a burgonyánál is kiváló fontossága van a termelendő féleség megválasztásának, sőt a burgonyatermelésnél a tapasztalat azt is bizonyítja, hogy minden burgonyaféleség csak rövid ideig tartja meg jó tulajdonságait s előbb-utóbb bekövetkezik a gyenge, silány termés; a melynek megszüntetését csakis egy másik jobb féleség fölcserélésével érhetjük el.

Nagy értékük van tehát az orsz. növ. term. kísérleti állomás által vezetett összehasonlító termesztési kísérleteknek, egyrészt azért, mert az állomás nemcsak a honi, hanem a külföldi új féleségeket is kiprobálja, — a mi a gyakorlati gazdának nem igen lehet módjában, — másrészt az állomás tüzetesebb megfigyelései inkább a bevált constans féleségeket veszi kísérlet alá és nem csupán a kihíresztelt bőtermőket és végül, az összehasonlító kísérletek eredményeinek szakszerű tanulmányozása által tanulságos termelési direktívához is juthatunk. Így lett beigazolvva az a többek között, hogy száraz időjárásnál a homokon diszlió burgonyák a kötöttebb talajon is jó termést adhatnak és megfordítva, esős időjárásnál a kötött talajon diszlió burgonyák a lazább talajokon is diszlenek. Továbbá az is beigazoltatott, hogy a talajnak meg nem felelő féleségek, vagyis például homoki burgonya a kötött talajon és megfordítva, csak degenerálódnak, évről-évre satnyul, javulást a természetben csak akkor lehet tapasztalni, ha jobb erőben lévő talajra és intenzívebb művelésre kerül. Értékes eredmény az is, hogy az oly féleség, mely homokon, vagy laza vályog talajon kitűnő termést ad, ugyanaz az agyagban nem jól diszlik, főleg pedig a burgonyavészről szenved. Míg az olyan burgonya, amely agyagon termelt szép sikerrel, a lazább talajokon igaz, hogy korábban érik, de kisebb gumókat növeszt és gyenge lesz a termése.

Az 1901-ik évtől kezdődőleg a magyar-óvári orsz. növénytermelési kísérleti állomás szívesége folytán, a kolozsvári gazd. tanintézet növénytermelési kísérleti terén az alább ismertetett burgonyákkal végeztetett összehasonlító termesztési kísérlet. Kísérlet alá vétetett 12 új féleség, nevezetesen: Cimbál, Pr. Wohltmann, Richter, Cygnea, Thiel Geheimrath, Cimbál sziléziai, Sophie Cimbál (sárga), Imperator, Erna, Gastold, Primel, Skarbek és Achleaf, melyek mind ma már a

razság, mely megakadályozta a burgonyák növekedését és csakhamar fellépett a phytophthora is, de jelentékeny kár nélkül. Az 1901-iki szárazságnak nemcsak azért volt káros a hatása, mert a burgonyák fejlődését megakadályozta, hanem azért is, mert a szeptemberi esők után valamennyi burgonya újból virágozni kezdett és kétnövésű lett. Ez a termés minőségét jelentékenyen csökkentette és a biztos érési idő megfigyelését is megnehezítette. 1902-ben a nyár eleje rendkívüli hideg, a száraz nyár után az ősz pedig túlságosan esős és hűvös volt. Az 1903-ik esztendő kiválóan kedvezett a burgonya fejlődésének. A talaj, melyben a kísérlet végrehajtott, homokos agyag. Az elővetemény mind a három évben őszi gabona volt.

A mi a talaj előkészítést illeti, az mind a három évben teljesen megfelelően eszközöltetett, a mennyiben az őszi szántás után tavasszal minden talaj még egyszer felszántatott és annyi boronálás és hengerezésben részesített, hogy a kívánatos morzsalékos struktúra elérhetővé vált. Frissen trágyázott földbe egyszer sem került a burgonya,

Vetés 1901-ben május 3-tól 8-ig befejeződött 1902-ben pedig április 8—12-ig vetettünk, tehát csaknem egy hónappal korábban mint, 1901-ben. 1903-ban április 10—12-ig történt a vetés.

Az ápolási munkákat kézi erővel teljesítettük, a melyek két kapálásból és töltögetésből állottak.

A virágzás idejére vonatkozólag megjegyezhetjük, hogy az egyes féleségek szerint a virágzás más és más időre esik így a Skarbek, Primel, Imperator, Sophie, Geheimrath, Thiel; Cygnea és a Cimbál-féle Wohltmann július 4—10-ig virágzott, míg Achleaf, Gastold, Erna és Cimbál sziléziaiak július 20—30-ika között a virágzása.

A terméseredményeket a mellékelt táblázat tünteti fel.

A kolozsvári gazdasági tanintézet növénytermelési kísérleti terén 1901.—1902.—1903. évben végrehajtott összehasonlító burgonyatermesztési kísérletek termésadatai.

Sorszám	A burgonyaféleség neve	Gumó termés kat. holdanként illetve 50 négyszögölenként 1901. 1902. 1903. években métermázsánként			Átlag mm.	Keményítő 1901. 1902. 1903. években			Átlag 0/0	Hány gumó adott 5 kgot drb.	Átlagos kizsédési idő	A burgonya-vész iránti magatartása
		1901.	1902.	1903.		1901.	1902.	1903.				
1.	Professor Wolthmann	149'28	140'50	145'22	145'00	22'5	19'9	28'3	23'5	66	X/10.	igen jó
2.	Thiel Geheimrath . .	142'52	124'22	159'26	142'—	23'7	16'1	29'1	22'7	68	"	"
3.	Cimbál-féle sziléziai	107'20	118'8	197'—	141'—	20'8	17'5	27'2	21'8	70	"	"
4.	Richter Cygnea . . .	124'32	101'25	134'43	120'—	17'5	16'0	24'0	19'0	63	"	fogékony
1.	Gastold	3'00	4'90	3'98	3'96	21'5	18'5	21'4	20'4	82	X/12.	igen jó
2.	Skarbek	2'60	4'77	3'74	3'37	17'6	22'5	24'8	21'6	66	"	jó
3.	Cimbál-féle sárga . .	3'90	3'40	2'33	3'21	17'8	15'6	19'7	17'6	75	X/15.	fogékony
4.	Primel	2'20	4'63	2'56	3'13	17'6	19'5	24'8	20'7	72	X/12.	fogékony
5.	Uj-Imperator	3'70	2'20	2'59	2'83	19'5	14'9	20'5	18'3	62	IX/20.	elég jó
6.	Achleaf	2'80	5'22	1'40	3'14	17'0	15'0	24'6	18'7	86	X/10.	fogékony
7.	Erna	1'40	2'50	2'10	2'00	15'8	14'5	15'8	15'3	96	X/12.	elég
8.	Sophie	2'50	3'09	1'10	2'23	15'7	16'5	20'5	17'5	57	IX/25.	

külföldön elismert kitűnő burgonya-féleségeknek ösmertetnek el.

A kísérlet célja meggyőződni arról hogy a külföldön már jó nevet kivívott burgonya-féleségek miként válnak be hazai viszonyaink közé.

Lássuk tehát, miféle eredményeket nyertünk.

Az időjárás 1901—1903. években elég kedvező volt, tehát a burgonyák fejlődése zavartalanul történt. Emlékezetes azonban az 1901-iki augusztusban beállott rendkívüli szá-

Az összehasonlítás megkönnyebbitésére kívánatos volt a különböző nagyságú területekről nyert terméseredményeket egységes területre átszámítani és mert az egyes kulturnövények terméshozama katasztrális hold után a legismertebb, tehát a nagyobb területen végrehajtott kísérletek eredményeit kat. holdakba, míg a csak egy pár ölon eszközölt kísérletek terméshozamát 50 □ öles területre számítottuk át.

Varga Kálmán.

(Befejező közlemény következik.)

Szalay Gyula

Műszaki-gazdasági cikkek, gépolaj és
vetőmagvak

nagykereskedése,

Budapest, V., Perczel Mór-utca 2-ik szám.

(Szabadság-tér 13.)

Legjutányosabb árak mellett szállit: **arankamentességre** államilag

ölomsárolt **Lóhere és Luczernamagot,**

bármilyen kis mennyiségben is, eredeti quedlinburgi

Répmagvakat, Bükkönyt, Nyulzapukát

s mindennemű takarmány- és gyepfűmagot, ugyszintén

GÉPOLAJOKAT, KOCSIKENŐT, ZSÁKOT, PONYVÁT,

LÓFOKRÓCZOKAT

s minden egyéb gazdasági cikket.

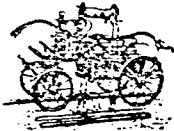
1459

KÖHLER ISTVÁN tűzoltószerszám-, szivattyu- és gépgyára

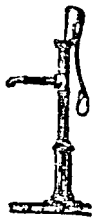
1468

(ezelőtt GEITTNER és RAUSCH-czég tulajdona)

Gyár: X., Kőbánya, Felső Vaspálya-utca 5. BUDAPEST, Iroda és mintaraktár: VII., Erzsébet-körút 34.

Fecskendők, kütszivattyúk, szívó- és nyomó-tömlők, létrák, fáklyák jelző szerek, egyéni felszerelések. — Árjegyzék és költségelőirányzatokkal díjmentesen szolgál.

Eszme a tavaszi munkákról.

(Nézetem a Csontos M. úr által fölvetett kérdésre.)

Csontos Miklós úr felteszi e lapban azon kérdést, hogy vajon az ősszel megszántott mezősi talajon nem-e káros a vetőgéppel való munka s felszólítja a gazdákat, hogy szóljanak hozzá. Mielőtt ezen kérdéshez hozzá szólnék, legyen szabad egy kis kitérést tennem. Üdvös s hasznos dolognak tartom a Csontos úr föl szólalását; bárha lapunkban napirenden lennének az ilyen vita-kérdések feltevései, sok érdekes dolog kerülné így felszínre s sok oldalról megvilágítva, megvitatta, tanulságos és hasznos volna s így felelné meg igazán feladatának lapunk. Háttha még olyan gazda-összejöveteleket lehetne összehozni, mint Németországban szokás, mekkora haszna volna ebből az egyes gazdáknak s ebből kifolyólag a köznek is.

Csontos Miklós úr azt állítja, hogy a mezősi agyagos talajon, tavasszal a vetőgép több kárt mint hasznót csinál, alábbiakban igyekezni fogok ezt megcáfolni, mivel nézetem az, hogy a vetőgép munkája minden körülmény között jobb munkát végez, mint a vetőember. De először lássuk az agyagtalaj tulajdonságait.

Az agyagtalajt jellemzi kötöttség, zsugorodás, nagy vízfoghatóság és vízszívó képesség, nagy absorbáló képesség és csekély légjárhatóság. Ezen tulajdonságainál fogva az agyagtalaj későn szikkad annyira, hogy kár nélkül megmunkálható legyen s szabály az, hogy minél kötöttebb a talaj, annál inkább ügyeljünk arra, hogy túlnedves állapotban ne munkáljuk meg. Ha ősszel kellő mélyen s jó mód-
dal meg volt a talaj szántva, úgy esetleg elő-állhat az az eset, hogy tavasszal egy jó mély boronálással előkészíthetjük vetőgép alá, de nehéz agyagban, rendszeren az őszi szántás nem oly porhanyó, hogy egyszeri boronálással előkészíthető volna, de nem oly tömött, hogy szántani szükséges lenne, hanem oly félig tömött, amelyet az extirpátorral vagy még inkább a grubberrel kitűnően el lehet készíteni. A grubber, vagy ha extirpátorral dolgozunk, úgy ez mélyen kell járjon, mivel cél az, hogy az összetömött talajt jó mélyen fellazítsuk, a nélkül azonban, hogy megforgassuk, a felső szikkadt réteg a megmunkálás után felül marad és porhanyó lévén, az alatta levő nyirkos réteg kiszáradását lassítja. Nehéz agyagon az extirpátor nem fog kellő munkát végezni azon egyszerű okból, mivel rendszeren nem elég erős arra, hogy kellő mélyen járjon, agyagra jobb a grubber, mivel erősebb szerke-

zetű. Nehéz agyagon ily módon a tavaszi gabona, zabos bükköny, répa, burgonya vetéséhez, szóval a korai és középkorai vetéshez, el lehet jól készíteni a talajt s csak egészen kivételesen kell ekét használni. Más kérdés azonban, hogy később vetendő növények alá (tengeri, mohar, stb.) elég-e a talaj meggrubberálására? Nehéz agyagon legtöbb esetben nem, mivel a nehéz agyag erre az időre rendszeren annyira összetömődik, hogy grubberrel kifogástalanul elkészíteni nem lesz lehetséges; ily esetben, nolens-volens, szántani kell, igaz, hogy a téli nedvesség egy részét ez által elveszítjük, de nincs mit csinálni. Ily módon előkészítve a talajt, nem igen fog összetömődni, de az egész azon fordul meg, hogy arra ügyeljünk, hogy túlnedves állapotban ne munkáljuk meg a talajt.

Ilyen megmunkálás után is előfordulhat némelykor, hogy a talaj megkérgesedik s ezen kérgesedést Csontos úr is említi s az ebből keletkező hátrányokat is, hogy t. i. ezen kéreg nagy hátrányára van a csirázó magvaknak, de a már kikelt vetésnek is. Ezen kéreg megtörésére ajánlják a boronálást, ez jó is lehet abban az esetben, ha a magok még nem csiráztak ki s ha a kéreg nem nagyon vastag; de ez a boronálás annyira kényes dolog, hogy éppen csak felemlitem, de ajánlani senkinek se merem azon egyszerű okból, mivel jól eltalálni ezen munka idejét, kivált agyagban, nagyon nehéz. Sokkal jobb és kevésbé veszedelmes gyűrűs hengerrel megtörni a kérget.

Ezzel nagyjában elmondtam nézetemet az agyagtalaj elkészítésére, lássuk most, hogy Csontos úrnak azon állítása, miszerint az állapotok a vetőgép munkájánál jobban összetiporják a talajt, áll-e? Egyszerűség kedvéért fölteszem, hogy a boronálás is ökörral végeztetik s hogy egy bizonyos nagyságú területen a 2-50 m. széles boronát vontató állatok 40 nyomot hagynak.

I. Gépvetés; a munkák sorrendje: ez:

1. boronálás,
2. grubberozás.
3. vetőgép,
4. vetési borona.

Az első boronálás hagy	40	nyomot,
Grubberozás 4 ökörral, grubber 130 m. széles	154	nyom
Vetőgép 18 soros 11-8 cm. sor-távolság 4 ökörral	78	"
Vetési borona 4-30 cm. széles 2 ökör	23	"
	Összesen	295 nyom.

De ez a 295 nyom tényleg nincs meg, mivel ha jó munkát akarunk végezni, úgy kell, hogy a grubber olyan mélyen járjon, hogy a talajt fellazítsa, tehát az első boronálás és a grubberozás 194 nyoma megsemmisül. De tegyük fel, hogy grubber után ismét boronálunk, hogy teljes sima talajt kapjunk a gép előtt, akkor lesz $40 + 78 + 23 = 141$ nyom. Én úgy szoktam eljárni munkakimélés és taposás szempontjából, hogy egy könnyű boronát akasztok a gép után, úgy, hogy ezt a gép vontatja; az így végzett munka teljesen kielégít; nálam minden vetőgépet, ha 11-8 cm. sortávolságra vetek, 3 ló húzza s ezek az utána akasztott boronát is jól bírják. Így eljárva még elesik 23 nyom marad tehát:

borona	40	nyom,
gép	78	nyom, ha 4 ökör húzza,
	118	nyom.

Ha külön jár a ve-

tési borona	+ 23	nyom,
	141	nyom.

Legrosszabb esetben kapunk 141 nyomot egy bizonyos területen, de megmunkáltuk a talajt a lehető legjobban s élvezzük a sorbavetés sok és ősmert előnyeit.

II. Kézzel vetés:

Itt két sorrendet veszek és pedig: 1. Azon megmunkálás, mit Csontos úr említ. 2. azon megmunkálást, mit a vetőgép alatt végeztünk:

1.	2.
Borona,	Borona,
vetőember	grubber,
extirpátor.	vetőember,
	borona.

ad 1. Ezen megmunkálást a fent irtak után agyagon jónak egyáltalában nem mondhatom. A grubber meg igen mélyen jár arra, hogy ezzel takarjuk be a magot. Az extirpátor meg rendes körülmények között nem jár elég mélyen arra, hogy a nyomokat is teljesen fellazítsa, így előbbi számítás szerint lesz: borona 40 nyom, extirpátor 77 nyom, feltéve 1-30 cm. munka szélességet és két ökröt, lesz összesen 117 nyom, illetve ha négy ökörral dolgozunk 154 nyom. És nem vettem számításba a vetőemberek, maghordók stb. taposását.

ad 2. Miután itt grubberozunk, hát csak a vetőemberek s a boronát húzó állatok taposása jöhet figyelembe, így tehát ezen esetben volna a legkevésbény nyom. De itt teljes mértékben élvezzük a kézzel vetés azon hátrányát, hogy a mag rosszul és és egyenlőtlenül lesz betakarva.

Összegezve ezeket, azt látjuk, hogy: 1. vetőgéppel dolgozva 118 nyom,

A leg-
bizto-
sabb

a budapesti m. kir. állami ve-
tőmagvizsgáló állomás által
megvizsgált és ólomzárolt

Lóhere és
Lucerna-
mag,

1468

mely kiváló minőségben
és jutányos áron be-
szerezhető

HALDEK

magnagykereskedés-
ben, József főherceg
ő. és kir. Fensége
udvari szállítójánál

Budapest,
Károly-körút 9. sz.

2. kézzel, s extirpálva 17 nyom.

3. grubberrel és kézzel 40 nyom. s e két utóbbinál vetőemberek taposása.

A 3-dik pontot teljesen mellőzve, azt látjuk, hogy vetőgéppel dolgozva s megadva a legjobb miveltést, s géppel dolgozva, s megadva a szokásos miveltést, a taposás teljesen egyforma; tehát a vetőgép előnyére dönt.

Rám a Csontos Miklós úr cikke azt a benyomást teszi, hogy vagy igen korán kell szikkadás előtt lett a talaj megmunkálva, vagy pedig — mi a Mezőségen gyakran előfordul — talaja vadvizes, ez esetben csak kellő árkolásokkal, vagy alagsövezéssel lehetne segíteni.

Ez az én nézetem erről a dologról.

Br. Kemény József.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

—
+ **A tengeri vetőmagról.** Hazarészünknek talán legfontosabb növénye a törökbuza, mert a nép nagy rétegében a napi élelemnek nagy részét képezi s már felületes szemlélődésnek is látjuk, hogy bizony a tengerimiveltés terén nem tartunk lépést a — fogyasztással. Már a kezdetén, a vetőmag megválasztásánál sok dolgot kell figyelembe venni: ennek most lévén ideje, felemlítünk pár szabályt. Az természetes, hogy a legjobb csöveket kell kiválasztani, ennek kritériuma a teljes benőttség, egyenletes benőttség, szabályos szemsorok, teljes érédség s kiszáradt állapot s hogy a szemek sértetlenek legyenek, azonkívül, hogy semmiféle parazita ne találtsanak a csövön, amelyek egymáshoz is hasonlatosak. A vetőmag morzsolását kézzel kell végezni, előbb azonban a cső vége s hegye 2—2 újjnyira lecsapassék, mert e helyeken a legszebb csöveken is nem mindig fejlettek a szemek. Az így kiválogatott mag már alkalmas a vetésre, persze nem ártana, ha a most sokat emlegetett Hermann-féle tengerimiveltés egyikét fogását hazarészünk kukoricaföldjein is alkalmazásba vennék.

— r — s.
+ **A növényeknek megfagyasztása.** M. H. Williams a „Westminster Gazette“-ben közétett, a növényeknek kloroform és éhter segítségével való virágzásukat siettető eljárásokat tárgyaló cikkében azon megjegyzést teszi, hogy ezek a kísérletek veszélylyel járnak ott, ahol hiányzik a tapasztalat és kételkedik abban, hogy ezen eljárás hamarosan tért hódítson a gyakorlatban vagy egyáltalában versenyre kelhetne azon eljárással, amelylyel fagyasztása által vissza lehet tartani a növényeket. Williams az utóbbit, amely által a növény lapangó életét vagyis nyugvási idejét meg lehet hosszabbítani, az etherizálásnál sokkal mesterkéletlenebbnek tartja. Franciaországban és Németországban különben már nagy számban léteznek hűtő-szobák, ahol a világosság kizárásával a kertészek beraktározzák a gyöngyvirág rhyzomáit, az orgonatóveket és a sokféle gumókat amelyeket szükséglet szerint, amikor virágoztatásukat szükségessé válik, a melegházakba szállítanak.

Williams határozottan állítja, hogy a késleltetési kultura szembeállítva a hajtási módszerrel, sokkal nagyobb előnnyel bír.

Vajon mikor lesznek nálunk hűtő-kamarák, s meddig fogjuk még Bécsbe szállítani a megfagyasztandó gyöngyvirág-töveket?

+ **Az alma körte.** Az idei számos gyümölcs-ujdonság között egy angol kertész az almakörtéről számol be, amelynek nagy népszerűséget jósol.

A „Newcastle Chronicle“ szerint ezen gyümölcs egy almafába oltott körteoltványból ered. Héjja teljesen az almához hasonló. alakja larangalaku mint a körtéé és rendkívüli nagy; átmérője ugyanis 38 centiméter; zamata egyesíti az alma és körte ízét s ezáltal rendkívüli kellemes vegyületet képez.

+ **A téli hideg befolyása a rovarokra.** Sokan vannak, akik azt hiszik, hogy a rovarok álcái és bábjai a kemény tél folyamán kipusztulnak s azért kívánatosnak találják a hideg teleket, azzal is támogatván érveiket, hogy a magas északon a rovarok elpusztulnak. Ez az utóbbi igaz, vagyis valóban nincs rovarvilága, vagy legalább is nagyon szegény abban a magas észak; de ne feledjük hogy, ez azért van, mert legtöbb rovar nem találja ott meg létfeltételét; azonban ha ma faunája meggazdagodnék bár a sarkvidékeknek is, ugy biztosak lehetünk felőle, hogy holnap felszaporodnék annak rovarvilága is, hogy az egyensúlyt helyreállítani segítsen pusztítása által. Hogy mennyire nem áll ez okoskodás, azt bárki megkísérélheti a rovarok álcáival és bábjaival, ha azokat akár szabadon, akár a fák kérge alatt, akár a fagyos földben átteleli a tél természetes hidegében vagy mesterségesen előidézett hidegben. E mellett bizonyítanak a statisztikai adatok is, amelyek szerint kemény tél után soha sem tapasztaltuk azt, hogy a rovarok vagy hernyók keveseb mennyiségben jelentkeztek volna tavasszal; de igenis előfordul az eset, hogy kemény tél után egy-némely rovar vagy hernyó nagyobb mennyiségben lépett fel, mint más években, ez azonban nem a tél folyamán, hanem a természet egyéb rendjén alapszik.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Tanfolyam a hadsereg részére való szállítás oktatására.** A földmiveltésügyi miniszternek azon elhatározását, hogy a termelőknak a közös hadsereg és honvédség bérleti ellátásában való oktatására Kolozsvárt tanfolyamot rendez s az E. G. E.-nek ezen irányban tett lépéseit teljes siker kísérte, mert ezen tanfolyamra az E. G. E. titkári hivatala 24 résztvevő jelentkezőt vett föl hallgatókul, a mennyit t. i. a miniszter maximumként jelölt meg. A résztvevők között nagybirtokosok, gazdasági egyesületi tisztviselők, gazdatisztek és kisebb gazdák vannak. A tanfolyam kezdődik február 20-án d. u. 3 órakor, s tart február 25-ig, minden délután 3—5 óráig; helye az Erdélyi Gazdasági Egylet ülésterme (Petőfi-utca 7.).

— **Szociálpolitikai tanfolyam Kolozsvárt.** A Magyar Gazdaszövetség az Erdélyi Gazda-

sági Egylettel karöltve folyó évi április 15. és 16-án Kolozsvárt, az E. G. E. üléstermében szociálpolitikai kurzust rendez, melyen Királyhágón inneni és túli előadók fognak érdekes és aktuális szociálpolitikai tanokról értekezni. Ezen kurzus elé méltán nézhet élénk érdeklődéssel a gazdaközönség, mert éppen a mostani időkben a szociálpolitikai kérdés megvilágítása kiválóan érdekes és fontos lehet rá nézve.

— **Gazdasági előadások Kolozsvárme-gyében.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet által a földmiveltésügyi miniszter támogatásával rendezett népies gazdasági előadások közül folyó hó 2-án Bács községben 80 hallgató előtt, f. hó 12-én Magyar-Fenesen 100, Szász-Lónán 80, Kettesden 80, M.-Bikalon 60, Damoson 90, K. Szt.-Királyon 50 hallgató előtt tartatott 2—2 előadás, melyen az egyes községek kisgazdái leginkább érdeklő tárgyakból tartattak nemcsak előadások, de tüzetes megbeszélések is. A népies gazdasági előadáson haszhosságáról az előadók majdnem minden községben meggyőződést szerezhettek, amennyiben az előző évi előadások nyomán többé-kevésbé észlelhető a kisgazdák körében az okserű gazdálkodási elvek elfogadása és követése.

— **A háziipar fejlesztése.** A földmiveltésügyi miniszternek azon üdvös intézkedését, melylyel a meglévő háziipart fejleszteni és meghonosítani akarja, az E. G. E. az idén több községben foganatosítja. Így Magyar-Fenesen, ahol a lakosság már eddig is foglalkozott kerti-butorok készítésével, tanfolyam nyílt meg, melyen szakavatott mester vezetése alatt ezen háziiparág tökéletesítése fog végbemenni. Bács községben a kosárfonást űző kisgazdák részére fűzvevessző-anyag osztott ki, melyből főleg a tömegarú készítésére fognak törekedni. Középlakon, ahol a fűztermelésnek igen kedveznek a viszonyok, egy kosárfonó tanfolyam által sikerül majd a gazdanépszerűséget a kosárfonás hasznos mesteriségére rászoktatni és ezáltal a kereset növelésére a módot megadni.

— **Mezőgazdasági sörgyarak.** Az O. M. G. E. ipari és kereskedelmi szakosztálya ma délután Gaál Jenő miniszteri tanácsos elnöklése alatt ülést tartott, melyen Szterényi József miniszteri tanácsos és Hegyeshalmy Lajos osztálytanácsos is megjelent. Az ülés főtárgya Széchenyi Imre gróf javaslata volt a mezőgazdasági sörgyarak tárgyában. Szükségesnek tartja új mezőgazdasági iparágak teremtését. Szükséges ez azért is, mert az új kereskedelmi szerződések folytán egy fontos mezőgazdasági termény, az árpa csökkenni fog és így annak ipari feldolgozása kívánatos. Indítványozza, hogy a szakosztály foglalkozzék e kérdéssel. Desseffy Aurél gróf hozzájárul a javaslathoz. Szterényi József nem csupán az árpatermelés jövedelmezőségének szempontjából, de szociális szempontból is hozzájárul a javaslathoz. A sör az ipari munkások élelmezésének egyik lényeges alkaterse s ma Magyarországon olcsó sört kapni nem lehet. Indítványozza, hogy a kérdés részleteinek kidolgozására szakembereket kér-

„AGRÁRIA“

magyar gépforgalmi
részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérigénksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemez.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Rövidített levélcim: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőnycim: „Agraria“ Budapest,

Tiszta acóanyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmiveltő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangú magyar gyártmány, felülmúlja meg a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

jenek fel. A szakosztály Széchenyi gróf javaslatát ily értelemben tette magáévá. Nagyon örvendetes, hogy az O. M. G. E. ilyen határozott állást foglal el a mezőgazdasági sörnyárok, mint nemcsak az árpa-, de a komló-termesztést is előmozdító intézményeket illetően. De már ezen az első ülésen jó lett volna rámutatni arra is, hogy a munkássör meghonosodásának egyik nagy hátránya a söradópótlék magassága: ezt a kérdést tehát nem szabad majd továbbra is figyelmen kívül hagyni.

— **Gyakorlati gazdatiszti vizsgák Kolozsvárt.** A kolozsvári gazdasági tanintézetnél folyó hó 7—11-én folytak le a gyakorlati gazdatiszti vizsgák, melyeknek eredménye az, hogy az összes jelentkezők vizsgája elfogadott és az összes jelentkezők bizonyítványt kaptak arról, hogy jó sikerrel tették le a vizsgát. Ez a bizonyítvány aztán az 1000: XXIV. t. c. 25. §-a szempontjából egyenlő értékű lesz a gazdasági tanintézet végbizonyítványa.

— **Országos tenyészállatvásár.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezendő XXII. országos tenyészállatvásárra már megkezdődtek a bejelentések. A vásárt március hónap 26-án és 27-én tartják meg Budapesten és Tatterszáiban. A bejelentési határidő március 10. A vásár ezúttal is díjazással lesz egybekötve és pedig a földmívelési miniszter által adandó nagyobb sampióndíjakon kívül kiosztásra kerül a főváros 1000 koronás tiszteletdíja, a szarvasmarhákra: 3 az alföldi jellegű, 2 az erdélyi, 7 a simmenthali berri, 3 a pinzgauai és mölthali, 3 a hazai tájfajták, 7 a borzderes fajták díjazására. Lesz ezenkívül 6 díj a finom gyapjas merino-juhok, 6 a fésűs juhok, 5 a húsjuhok díjazására; 5 díj hazai kondorsertések, 3 díj a külföldi sertés-fajták jutalmazására.

Tallán Béla földmívelési miniszter értesítette az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, hogy a tenyészállatvásáron, úgy mint a múlt évben, ismét több eredeti importált szimmenthali tenyészbikát fog elárvereztetni. E célból a miniszter megbizta a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét, hogy tárcáját terhére egy-két kocsirakomány szimmenthali fajta, hágóképes, fiatal tenyészbikát importáljon az Alpések eredeti tenyészvidékéről. Ezen állatok az ideai tenyészállatvásáron, mint a szövetkezet útján beszerzett „állami import” lesznek kiállítandók és a vásár alkalmával az eladónak fizetett vételár kikiáltása mellett árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladandók. Gazdaközön-ségünknek tehát módjában lesz, hogy szimmenthali tenyészbika-szükségletét ez uton eredeti importált anyaggal fedezhesse.

— **A székelykeresztúri tenyészállatkiállításról.** Az 1905. február 28-án tartandó székelykeresztúri tenyészbika és tehén kiállítás bíráló bizottságainak a tagjai a következők: A) Nagytenyésztők bikáinál: elnök Gyárfás Endre, alelnök Dániel Lajos, tagok: Balácsi Sándor, Jéddi Tamás, Zonda József, Lészai Ferenc. B) Kistenyésztők bikáinál: elnök Ugron Gáspár, tagok: Máthé Pál, Ernst Antal, Gagyai Lajos, Soó István, Gyarmathy Lajos,

Ferencz József, Tokaji László. C) Borjas teheneknél: elnök Ugron János, tagok: Dénes Samu, Kassai Ákos, Sándor Gergely, Ravasz Miklós. D) Üszöknél: elnök Szabó István, tagok: Perényi Jenő, Szentannai Samu, Vajna Antal, Tóth Károly, László Gergely (Szent-ábrahám). A bizottságok jogosítottak a helyszínén, a megnevezt tagok helyett más szakértőkkel kiegészíteni magukat.

— **Sikeros védő-oltás.** Udvarhely megye udvarhelyi járásának területén közelebből súlyos veszteség érte a gazdákat a juh-himlő nagyobb arányú uralgása folytán. — Páget Olivér gazdaságában is fellépett a járvány, de Dénes Samu járási m. kir. állatorvos védőoltást alkalmazott, még pedig oly sikerrel, hogy a juhok mind kilábolnak a bajból.

— **A tenyészállatdíjazások új rendje.** Tallán Béla földmívelésügyi miniszter a tenyészállatok kiosztása címénél történt megtakarítások alapján az évenként megtartandó tenyészállat-díjazások költségvetési tételét az eddigi összeg háromszorosára emelte föl s ily irányban tétetik az előterjesztés a földmívelésügyi tárcza költségvetésében. A miniszter rendeletére megtartott állattenyésztési felügyelői értekezlet általánosan megállapította azokat az irányelveket, a melyek figyelembevételével jövőben az állatdíjazások eszközlendők lennének. A díjazás célja egyedül és kizárólag az, hogy a tenyésztés terén igyekvő és eredményeket felmutatni tudó gazdák legyenek jutalmazva. A miniszter óhajta, hogy az egyes állatbírálatokba a kiskaszák is fokozatosan bevonassanak.

— **Mintaméhészet a Székelyföldön.** Tallán Béla földmívelésügyi miniszter, miután a kirendeltség jelentéséből arról győződött meg, hogy a Keleti-Kárpátok hegyes vidékein a méhészkedésnek különös gazdasági jelentősége van, hogy a világ legjobb méze a székelyföldi méz, a mit azt kiváló szakértők elismerték, elhatározta egy székelyföldi méhészkerület létesítését és egy nagyobb mintaméhészet fölállítását.

— **Kereskedelmi szerződések felmondása.** Ausztria és Magyarország a szerb, orosz és belga kereskedelmi szerződéseket, illetőleg a szerb állategészségügyi egyezményt is felmondotta. Oroszországgal és Belgiummal Magyarország állatforgalma eddig jelentéktelen volt. Oroszországban 1904-ben és 1903-ban csak néhány tenyészállatot, Belgiumban pedig néhány száz juhot vittünk ki, behozatalunk azonban se Oroszországból se Belgiumból nem volt. Szerbiába való állatkitvitelünk szintén jelentéktelen, de annál jelentősebb a behozatal, mely a főváros hús-fogyasztásának és vásári forgalmának igen számottevő része. A kérdés érdemével még foglalkozni fogunk.

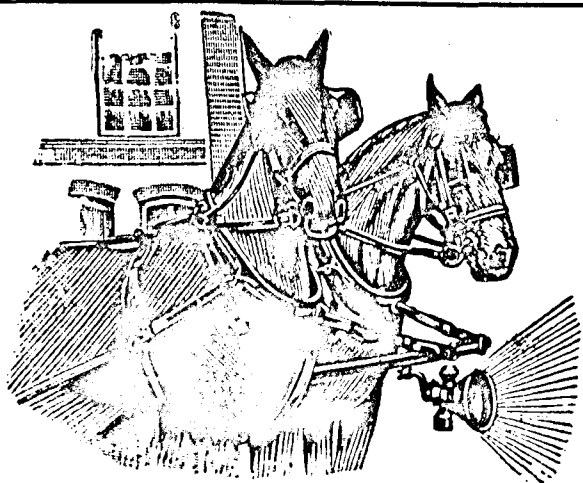
— **Állatbetegségek nálunk és Németországban.** A főbb állatbetegségek állása a legutóbbi kimutatás szerint Magyarországon sokkal kedvezőbb, mint Németországban. A német állategészségügyi egyezmény megkötésénél ez a hónapok óta tartó állapot kétségkívül számottevő tényező volt. Ragadós száj- és körömfájás Magyarországon a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint csak 72 községben

volt, Németországban pedig 168 községben és 361 udvarban. Sertésvész nálunk 409 községben volt, Németországban pedig 1428 udvarban. Még takonykór dolgában is kedvezőbb az állapot Magyarországon, mert a legutóbbi kimutatás szerint nálunk csak 15 községben, a Németbirodalomban pedig 36 községben van.

— **Nemzetközi agrár-intézmény.** A sajtót bejárta az a Rómából érkezett jelentés, hogy Viktor Emánuel király Giolitti miniszterelnök-höz levelet intézett, amelyben az amerikai Lubin Dávidtól eléje terjesztett tervezet alapján a mezőgazdaság előmozdítására szolgáló nemzetközi intézmény létesítését kívánja. Ennek az intézménynek az lenne a célja, hogy minden politikai mellékcél nélkül megvizsgálja az egyes államok gazdaságának helyzetét, a terméseredmények mennyiségéről és minőségéről időközi kimutatásokat készítsen, amivel azután könnyíti a termelést, olcsóbbá teszi a kereskedelmet és szabályozza az ármegállapítást. Ez az intézmény, karöltve a különböző országokban ugyanolyan célt szolgáló intézményekkel, pontos kimutatásokkal szolgálna a mezőgazdasági munkások viszonyairól, azonkívül adatokkal szolgálna a kivándorlási ügyről, az állati járványokról és növénybetegségekről. Fontos volna a mezőgazdasági hitel tekintetében is. Az ilyen intézmény jótékony hatás, mint az összes földmívelő országok szolidaritásának biztos jele, nem maradhatna sokáig hatástalanul. Az egyesülés székhelye Róma volna. A király levele végén azt mondja: „meg vagyok győződve, hogy a nemes cél legyőzi a vállalkozás minden nehézségét.” Az olasz kormány utasította külföldi képviselőit, hogy az illető kormányoknál, melyeknél akkreditálva vannak, terjesszék elő a nemzetközi mezőgazdasági intézmények alapításának tervét (Institut Internationale d'Agriculture) és hívják meg az államokat, hogy küldjenek képviselőket az alakuló ülésre. I. Ferenc József és Loubet francia köztársasági elnök táviratilag nyilvánították az olasz király előtt az általa felvetett eszme iránt érzett rokonszenvüket.

— **As 1904. évi bor minősége.** Szilágyi Gyula műegyetemi magántanár vegyikísérleti állomásán megvizsgálta a múlt évi, különböző borvidékről származó bort. A vizsgálat adatai az ő nézete szerint tudományosan megokolják a tavalyi bortermésről hallható panaszokat. Az 1904. évi bort igen nagy alkohol tartalom jellemzi első sorban, savtartalma is elég nagy ugyan, de már extrakt maradékuk és hamutartalmuk nem ritkán az alsó határon áll, sőt előfordul olyan bor is, habár csak elvétve, hogy a nagy alkoholtartalom mellett is cukor és savmentes extrakt maradékot és hamut a normálisnál csekélyebb mennyiségben tartalmaz. A vizsgálat igazolja, hogy ha az időjárás hiányos, akkor a bor is hiányos lesz. A csekély extrakt maradéku borra vonatkozólag azt a tanácsot adja, hogy azt célszerű korábban lefejtetni, mert a sok alkohol miatt, föltéve, hogy kellően kiterjedt, hamarabb tisztul.

— **Az emberi és állati tuberkulózis összefüggése.** A német földmívelésügyi és egészségügyi miniszterek közös rendeletet adtak ki, mely az állati és emberi tuberkulózis össze-

Acetylen-Lámpák,

ugymint asztali-, kerti-, udvari-, istálló-, konyha-, kézi-, bánya-, valamint kocsirud-, kocsiodal-, kocsipózna-, kerékpár- és automobil-acetylen-lámpák legnagyobb választékban:

Miklós Testvérek nagykereskedésében,
BUDAPEST, VI., Gyár-utca 20. sz. (Andrássy-út sarok.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1471

Telefon 16-37.

függésére nézve megejtendő kísérleteket szabályozza. A rendelet főleg arra kíván súlyt helyezni, hogy az esetben, ha tőgy-tuberkulózist észlelnek ez állatorvosok, meg kell állapítani azt is, hogy a teheneket rendszeresen és a megbetegedett tőgyekből is fejték és hogy egyes személyek, főleg gyermekek, ittak-e nyersen a tejből. Az így szerzett anyagot aztán fel kell terjeszteni a kerületi emberorvoshoz. Ennek kötelessége lesz megvizsgálni, hogy a tej milyen hatásokat tett az illetőknél. Ha a vizsgálat megállapítja, hogy az illetők tényleg tuberkulotikusak, akkor a császári egészségügyi hivatalhoz jelentés teendő.

— **Mezőgazdasági statisztika.** A német mezőgazdasági tanács elfogadta a következő határozati javaslatot: 1. A német mezőgazdaság érdekei megkövetelik, hogy a vetések állásáról és az aratás eredményéről, nemkülönben a legfontosabb mezőgazdasági termények áralakulásáról úgy a belföldön, mint a Németországgal szorosabb viszonyban levő államokban — bőséges hirszolgálat szerveztessék. 2. A kancellárhoz kérelem intézendő, hogy a belügyi hivatalban olyan állomást szervezzen, mely az erre vonatkozó belföldi híreket a legrövidebb uton beszerezze, beérkezésük után azonnal közlétegye s bizonyos meghatározott időközökben áttekinthető formában összeállítsa, hogy így a mezőgazdaságnak meg a kereskedelemnek a piaci helyzet helyes megítélésére alapot teremtsenek, 3. A belföldi statisztika lehető javításával annak adatai olyképp állítandók össze, hogy a laikus is megértse. Különösen kívánatos az olyan vetéstudósítás, melyet havonként esztérképekkel kibővítve s ekép tudományosan kimélyítve közölnének, ami az Egyesült Államokban már évek óta meg van honosítva. Szükséges továbbá évenként kiadandó kartografiai kimutatása a németországi vasutakon és viziutakon szállított gabona- és takarmányműeknek, állatoknak, fának és műtrágyának; nemkülönben szükség van egy kartografiai kimutatásra, mely a német mezőgazdaság ama terményeinek árát tüntetné fel, amely termények ára a csekély értékű vagy a szállítás nehézségei miatt első sorban lokális befolyásoktól függ (például szalma, burgonya, stb.) 4. Minthogy az amerikai Egyesült Államok statisztikája korai időpontban áttekintést enged meg a világbuza- és kukorica termésén, az amerikai gabonapiacok tulsúlya pedig jórészt ennek a megelőzésnek tulajdonítható, arra kell törekedni, hogy Európa mezőgazdasági állapotáról és aratásáról hasonló gyorsasággal jó statisztikát kapjunk, mint-hogy Németország fontosabb mezőgazdasági terményeinek (pl a rozsna, árpanak, zabnak, hüvelyes veteményeknek, pohánka, burgonya) árát első sorban az európai aratások befolyásolják. 5. A külföldi és belföldi statisztikák gyors közrebocsátása és áttekinthető összeállításával Németországban lehetővé tétetné az, hogy tulságos költségek nélkül kitűnő szakfolyóiratot lehetne a mezőgazdasági terményekben való kereskedelem számára megjelentetni. E

folyóiratok feladata volna, hogy a hivatalos statisztikák hézagait kipotólják, a hivatalos adatok helyességét ellenőrizzék s hogy a helyzetre vonatkozó összes adatokon kellő kritikát gyakoroljanak. Az áraknak előzetes meghatározása s a piacnak a való helyzethez mért befolyásolása nyerne ezáltal.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“

részéről

Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzálog kölcsönök

„Kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőség gyors és költséget kimélt eljárásal szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálók.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem űlni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes- akár nem-terhesen költséges.

Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.

Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603.
Cheque számla: a Magy. leszámít. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ-

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteleknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szervezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Bőzcséplő-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egytetemes acél-ekéket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Filtrészvári berendezéseket, Szecskavágókat, 1461 Rőpavágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztési gépek és eszközök, tejtellepek, ozukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarmányok, Derbymelasse, zsák, ponyva stb. stb.

— Mai számunkhoz mellékelve kapják iapunkt. olvasói Faragó Béla zalaegerszegi igen előnyösen ismert cég tavaszi árjegyzékét. 1504.

— A „Flumei kávébehozatali Társaság“ kolozsvári fióktelepe, Mátyás királytér 12. szállít bérmentve és vámmentesen eredeti flumei árakban kávé, teát, rumot, francia és hollandi liqueuröket, csokoládét, cacao. 1436.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYRELTE MELLETT:

Felölös szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

Irodalmi Megjelent
jelentés! KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA
Könyv-, mű- és zeneműnagyrereskedésében

az 1905. évre szóló

Hasznos Könyvnaptár,

mely irodalmi részében rendkívül érdekes közleményeket ad Bródy, Dömötör, Mikszáth, Radó és Szomaházy tollából és felölel a klasszikus és modern magyar irodalom összes nagyszabású alkotásait, valamint az egész magyar irodalom termékeit bibliographiai csoportosításban. A könyvnaptárban előforduló műveket csekély havi részletfizetésre szállítjuk.

Ezen terjedelmes és a könyvszükséget megválasztásánál nélkülözhetetlen nagybecsű díjtalanul és bérmentve segédkönyvet mindenkinek küldjük. Ezenkívül kívánatra szívesen küldjük a német irodalom felölő gazdag tartalmú könyvjegyzékünket és zeneműjegyzékünket. Cseánk, mely az irodalom és művészet érdekeit kívánja első sorban szolgálni, mindenkinek, még a legszerényebb jövedelemmel rendelkezőknek is lehetővé teszi, hogy könyvszükségét előnyös fizetési módokat, csekély részletek mellett beszerezhesse.

Tessék Régni az 1905. évi Hasznos Könyvnaptárt díjtalanul és bérmentve!

Vidéki, helyi és utazó képviselők, kik e szakmában már megfelelő szép eredménnyel működtek, a legelőnyösebb feltételek mellett nyernek alkalmazást.

Kunossy, Szilágyi és Társa

• Könyv-, mű- és zenemű- •
nagyrereskedés és kiadóvállalat

Budapest, Ujvilág-utca 16.

1460.

Sárga János, Kolozsvárt

ékszerész, mű-ötvs, egyházi szerek műintézete.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát arany-, ezüst nemükben, drágakő-ékszerekben, valamint Angol, Francia és Berndorfi különlegességekben.

Kitűnően berendezett műtermében készít ezüstenemüket, ékszereket, valamint magyar diszékszer és egyházi felszereléseket. 1416

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hét darab magyar-erdélyi tenyészbika Somogyi Albert héjasfalvi tenyészetében kapható. Nagy-Küküllőmegye, posta helyben. 1488

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselősege Kolozsvártt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4 1/2 %-os

Záloglevélkölcsönöket

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 4-95 százalék-, nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-25 százaléknyi évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4 1/2 %-os záloglevélkölcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-35 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet bizalmi férfai adnak véleményt. (1001.)

A bank képviselőségénél kaphatók 4% és 4 1/2 %-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyeresémnykötvények

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeg szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

Pályázati hirdetmény.

A gyulafehérvári püspöki papnövelde birtokai Oláh-Herepe és Oláh-Girbó községekben hasznóbérbe adatnak 1906. évi január hó 1-től számítandó 6, esetleg 12 évre. A pályázatok írásban a papnövelde igazgatóságához nyújtandók be 1905. évi április hó 1-ig. A bérleti szerződés minden pontja szigorúan lesz betartandó.

Főbb feltételek:

- 1) minél nagyobb évi hasznóbér;
- 2) az évi hasznóbér biztosítására éppen annyi készpénz teendő le a papnövelde pénztáránál, a mennyi az évi hasznóbér;
- 3) a hasznóbérlétekből származó bárminő perek költségeinek, valamint a hasznóbérelt birtokokon előállható bármily károknak fedezésére biztosítékul leteendő 10.000, irva tizezer korona akár készpénzben, akár elfogadható értékpapirokban, akár ingatlan vagyonnak telekkönyvileg első helyen való leköltésében;
- 4) bérlő köteles télen-nyáron állandóan egyik birtokon lakni, a másikon pedig becsületes, szakértő és rendszerető gazdatisztet tartani; ha maga személyesen nem lakik ott, köteles évenként külön e czímen a papnöveldeinek fizetni 1000, irva Egyezer koronát; ha a másik birtokon nem tart kifogástalan gazdatisztet, e czímen köteles a papnöveldeinek külön fizetni 500, irva Ötszáz koronát minden évben;
- 5) köteles bérlő saját költségén minden lakóházat festetni és tisztán tartani; továbbá köteles saját költségén minden kerítést, kaput, hidat, ajtókat és ablakokat mindjárt kezdetben kijavítani, állandóan jó karban tartani és a bérlet végén így visszaadni;
- 6) nagyobb javítások költségeinek egyharmadát, újabb építkezések költségeinek felét bérlő köteles fizetni minden egyes esetben;
- 7) az oláhgirbói tagosított birtokon köteles bérlő saját költségén jó istállót, jó cselédházat, jó kútat és jó kerítéseket építtetni s bérlet végén azokat jó karban az intézetnek átjuttatni;
- 8) köteles bérlő saját költségén mindkét birtokon a szőlőket amerikai ojtott nemes vesszőkkel teljesen újraültetni (minden évben legkevesebb egy holdat) és a bérlet végén teljesen jó karban hátrahagyni; ellenkező esetben a megbecsült kárt köteles megfizetni.

Kelt Gyulafehérvárt, 1905. február 11-én.

1499

A papnövelde igazgatósága.

Törlesztő kölcsönök.

Az Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisszebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1051

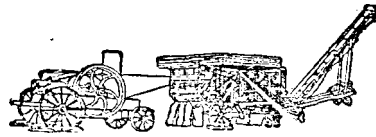
Hivatalos órák d. e. 9-1 óráig.

Gyecs és olcsó lebonyolítás.

- 1903. évi beszerzési kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve.
- 1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
- 1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.

KÁLLAI LAJOS motorgyára, BUDAPEST, VI., Gyár-u. 50.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért

A jelenkor legegyszerűbb és legtekélyesebb motorcséplő-készlete.

Gépész nélkül könnyen kezelhetők. Ezen legújabb motorok terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ezen motorcséplő-készletek felülmulthatlan

Báró Kemény József úrnál Maros-Németi (Erdély).
Zejkfelvi Zeyk Dániel főispán úrnál Nagy-Enyed.
Gróf Mikos Kelemen úrnál Magyar-Csetve.
Meskó Jakab úrnál Csikmádéfalva stb. stb.

Legbiztosabb olcsó üzem!

Ajánlja teljes jótállás mellett benzínmotorait malom- és iparüzemre, valamint

VILKAMOS BENZINLOKOMO-

BIL-CSEPLŐKÉSZLETEIT

KETTŐS TISZTÍTÓ-SZERKE-

ZETTEL.

Egyedül létező újdonság. Önműködő, ellenőrző és biztosító-szelep. Külön mezőgazdasági géposztály: gőzgépek, malmok, járgányok, cséplők, vetőgépek stb. Kitűnősége felől tudakozódni lehet.

1454

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

- Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
- Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
- Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
- Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
- Hűtőtelepek és jéggyárak.
- Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
- Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
- Borsajtók és szőlőzúzó.

1475

UJ ZENE.

- Allaga G. Legújabb czimbalom átiratok kitűnő gyűjtemény I-II. füzet à 3 kor.
- Hohmann-Herzfeld. Gyakorlati hegedűiskola a legelterjedtebb az országban I-II. füzet à 3 kor.
- Méry B. Blaháné dalai, 12 válogatott híres dal 3 kor.
- Dieuzl O. Kurucz dalok és tánczok a legszebb gyűjtemény 3 kor. 60 fill
- Melodramák A Czelli bucsu 2 kor. 40 fill.
Agnes asszony 2 kor. 40 fill.
A kewlári bucsu 2 kor.
Jean Renault 2 kor.

Kiadja: Méry Béla zeneműkereskedése

Budapest, Andrassy-ut 12.

1462. III.

A tisztelt gazdaközönséghez!

A lanyha irányzat következtében a lóheremagnak (stiriai lóherének)

f. év január hó 1-én megjelent főárjegyzékemben
rovatolt árát hatályon kívül helyezem.

A mostani árak következők:

4. sz. prima primissima 95 kor.

(tisztaság 98%, csirakéesség 97%)

4_a. sz. legelsőrendű 93 kor.

(tisztaság 98%, csirakéesség 96%)

4_b. sz. elsőrendű 92 korona

(csirakéesség 96% tisztaság 96%)

50 kilónkint. Az arankamentességet a kir. magvizsgáló állomás ólomzára igazolja.

Olasz és amerikai lóherét nem forgalmazok.

Mauthner Ödön

cs. es kir. udvari magkereskedése

1383

IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. **BUDAPEST**, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.

Magy. Unit. Egyház Lados-Alamori uradalmába (Alsó-Fehérmegye)

gazdasági intézői állás

folyó évi május hó 15-én betöltendő lesz, miután ezen tisztii állás korpótlékkal beállított jól dotált elsőrendű biztos állás, amire pályázatot hirdetek.

Ezen állásnak pályázótól kívántatik:

Felsőbb gazdasági tanintézetii oklevél, több évi gyakorlat és lehetőleg a román nyelv birása, — mert aki románul beszél, előnyben részesül — fedhetlen előélet, 30—40 éves kor, jó irás és számvitelbeni jártasság.

Fizetési és egyéb feltételek — megtudhatók alólirott jószágigazgarnál — ahoval a pályázati kérvények is beadandók.

Kérvény felszerelendő: Oklevél másolat, kereszt levél, szolgálattgyakorlati bizonyítvánnyal.

Pályázati határidő folyó évi március hó 31-ig.

Szentiványi István,
jószágigazgató.

1493

— Eladó —

Székely tengeri,

szép és csiraképes, vékaja
(20 liter) 3 kor. 50 fillér.

— Csomagolás ingyen. —

— Czim: —

Z. Kiss Jenő,

— Szentmihályfalva, —

— u. p. Torda. — 1495

M. kir. telepítési felügyelőség Kolozsvárt.

1905. évi 163. szám.

Termény és hizómarha árverési hirdetemény.

Az alulirott felügyelőség hivatalos helyiségében (erdészeti palota) **folyó évi március hó 9-én délelőtt 10 órakor** zárt írásbeli versenytárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a következő áruk és termények fognak eladatni.

1. Az **alsódetreheimi kincstári birtokról** 900 liter mult évi termésü bor, 2. a **marosludasi kincstári birtokról** 500 l. mult évi termésü bor és 40 q. árpa, 3. a **kolozs-karai kincstári birtokról** 540 l. mult évi termésü bor. 50 q. tavaszi buza, 5 q. paszuly, 19 darab javított ökör és 7 drb. javított bivaly, 4. a **fehérégházi kincstári birtokról** 97 q. tavaszi buza, 200 q. burgonya, 15 q. lenmag, 5. q. napraforgómag, 40—45 q. hántott füzvessző, 15 q. aszalt alma, 12 drb. javított ökör és 8 darab javított bivaly.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a fenti áruk és termények valamelyikét megvásárolni kívánják, hogy a hizó állatokra és gabonanemüekre ivenként 1 korona bélyeggel és az ajánlati ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat **március hó 9-én délelőtt 10 óráig** ezen felügyelőséghez annál is inkább nyujtsák be, mert később beérkező vagy távirati ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. A többi terményekre zárt írásbeli ajánlatok szintén benyujtha-

tók, de azokra szóbeli árverés is fog tartatni. A megajánlott ár a gabonanemüek és egyéb szemes terményekre 50 kilogrammonként, a füzvessző- és alma aszalványra 100 kilónként, a borra literenként, a hizó állatokra pedig kilogrammonként számokkal és betükkel is kiirandó. A hizó állatok Fehérégházáról Segesvárra, Kolozskaráról pedig Kolozspusztára lábön hajtva fognak leméretni és az eladási ár kiszámításánál a teljes súly, százalék levonás nélkül fog alapul szolgálni. Az egyéb termények az illető birtokhoz legközelebb fekvő vasuti állomásra kincstári igákon fognak elszállittatni. Az áruminták, valamint e részletes eladási feltételek, a melyeknek vevők magukat alávetni tartoznak, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők az alulirott felügyelőségénél, a hizó állatok pedig az illetékes birtokokon. Az eladási ár után járó III-ik fokozat szerinti bélyegilletéket a kiállitandó ellennyugtákon vevők sajátjukból tertoznak fedezni. Az ajánlatok ajánlattevőkre a Nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi Miniszter ur döntéséig feltétlenül kötelezők.

Kolozsvárt, 1905. évi február hó 3-án.

A m. kir. telepítési felügyelőség.

1502

Fischer és Társa — Faiskolák —

Nagy-Enyed (Alsó-Fehérmegye.) Szakszerűen nevelt gyümölcsfáknak tömeges produkálása a legfinomabb és legjobb esemege és kereskedelmi fajokban. Gyümölcsvadonczok, Gleditsiák, Akáczfák, Spárga, Rhabarber (Gömbakác, Szamóca, Ribiszke (vörös szőlő), Egres stb. stb.

Megbízható kiszolgálás. — Olesó árak.

Szakszerű csomagolás. 1352

Gazdatiszti állást keres

egy a gazdaság minden ágában jártas, 20 éves állandó gazdasági gyakorlattal rendelkező s jelenleg is ily állásban levő családos gazdatiszt. Különösen a lótenyésztés és állattenyésztésben, valamiut a szőlőmivelés és borkezelésben van alapos jártassága. Cime megtudható a kiadó-

hivatalban. 1487.

Eladó élőfák.

Luczfenyő: 1 méter magas 70 fillér, 75 cm. magas 56 fillér, 60 cm. magas 40 fillér. Vékonyhéju diófa: 50 fillér. Vadgesztenyefa, Kódiofa, juharfa 10 fillér. Ezek magassága: 150—200 cm. Gyökeres szőlővesszők: Chaselas, Madelain, Olasz-Rizling 100 drb, ára 4 K. — Faiskola: **Gönyő** (Györm.) Megrendelhetők: **Márffy Ede Budapest, Vár, ország-ház-utca 2.** 1494.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

1458

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

GÖZCSÉPLŐKÉSZLETEKET, ipari czélokra alkalmas compound lokomobilokat, szesz- és benzín-motorokat,

MILLENIUM fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

Az „Athenaeum” irod. és nyomd. r.-társulat kiadásában megjelent

Gazdasági Művek.

Bakay N. Kendertermelés	3.—	Roboz. Szénkéreg alkalmazása	3.—
— Lentermelés	2.40	Rodiczki. Keresk. és ipari növények. 2 köt.	4.80
Baranyay. Konyhakertészet	3.40	— A juh és gypju ismertetése	4.—
Brümmer. A takarmányozás gyakorlata	4.—	— Gyakorlati répatermelés (2. kiad.)	2.—
Gothard S. A városi hulladékok értékesítése	3.—	— Gazdasági tanácsok (Új kiadás).	3.—
Grubiczy G. Tyukok	—60	— Takarmánytermesztés	3.—
— Baromfitermesztés I, II.	3.60	Rovara F. Répatermelés	5.20
Hilgard. Szikes talajok öntözése	2.—	Schmid J. Jóságaink rendezése	2.60
Kenessey K. Trágyakezelés	1.—	Semler. Gyümölcsértékesítés	2.—
— A buza vetőmag	1.—	Sporzon. Mezőgazdasági üzemi	5.60
Kiss-Verner. Aprójóság tenyésztése	2.40	— Mezőgazdasági számvitel	4.—
Lázár. Gazdasági segédeszközök	3.60	Szabó A. A házi állatok bonczana	8.—
Lécoteux. A csalamádé és egyéb takarmányok	4.—	Szalay. Burgonyatermelés	3.—
Milhofer. Mezőgazdasági munkáviszonyok	6.—	Szilassy Z. Fű-féle takarmánynövények	4.—
Mittermeyer. Szeszgyártás	2.—	Szűts Mihály. Mezőgazdasági becsléstan	4.80
Molnár I. Szőlőink ujjalakítása	2.40	Tormay. A szarvasmarha I.	4.—
Ottó-Benes. Rózsatermesztés	1.80	— II.	8.—
Papst. Szarvasmarhatenyésztés	10.—	Vadászműszótár, magyar-n. és n.-magyar	1.60
Praznovszky. Dohánytermelés	2.—	Wolff Okszerű takarmányozás	4.—
Raiffeisen A hitelszövetkezetek	2.—	Zlamál V. Állatkor- és gyógytan	11.—

Kaphatók az Athenaeum r.-t. könyvkiadó hiv.-ban (VII., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Az Athenaeum r.-társulat kiadásában megjelent alábbi műveket különösen

Vadászat kedvelők figyelmébe ajánljuk:

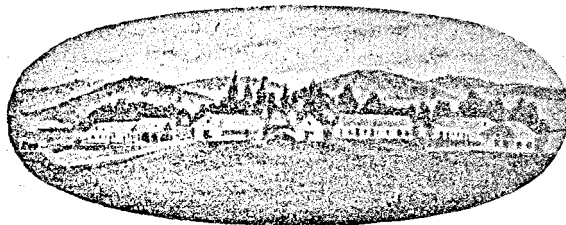
Diezel-Mika. Az apróvad vadászata	20.—
Fónagy. A vizsla idomítása	6.—
Hynsphil. Az angol vizsla	4.—
Mika. Vizslaidomítás kötve	2.40
Hanusz István. A növények világából	3.—
— A fák birodalmából	4.20
Balkay Adolf. A szarvas és vadászata diszköt.	10.—
Bársony István. Magyar természeti és vadászati képek, diszkötésben	13.—
— Vig világ, diszkötésben	24.—
— Erdőn, mezőn, diszkötésben	20.—
— Mulattató vadászrajzok, diszkötésben	8.—

Kiváló művészek remek, eredeti rajzaival és mellékletekkel.

Kiadta az Athenaeum irod. és nyomda r.-t. (Budapest, VII., Kerepesi-út 54.) és megrendelhető ugyanott, mint minden hazai könyvárusnál. 1470 I.

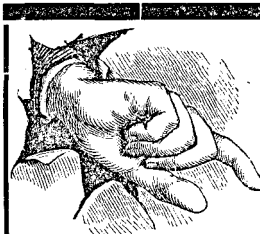
Eladó szőlővessző, zöldajtvány, fásajtvány,

Vityé Miklós szerbecsanádi szőlőbirtokosnál tavaszi szállításra eladásra kerül a leglelkiismeretesb kiszolgálás mellett minden legkiválóbb borfajtából, ugyszintén a legfinomabb esemegefajtákból, sima és gyökeres zöldajtvány és gyökeres fásajtvány ezre 100, 180, 200—300 koronáig; Expuisit s csak lugasnak válogatott 20 drb. gyökeres ojtvány 10 korona, továbbá európai sima és gyökeres vesszők 6 koronától 30 koronáig, valamint gyökeres riparia Portalis és rupestris Monticola, egy éves gyökeres vesszők I. osztályban 40 korona, II. osztályban 20 korona. — Saját termésű bor Schiller 30, fehér 32 korona árban hectoliterje. 1490

Eladó birtok.

Kisküküllővármegyében az állomástól 5 kilométer távolságban fekvő 480 cat. hold prima rét, szántó, legelő, szőlő és erdőből álló birtok megfelelő udvarházzal, gazdasági épületekkel ellátva eladó, ára 56,000 forint.

Czim a kiadóhivatalban megtudható. 1415

A czimre tessék ügyelni!

VALÓ-

di franciaia különlegességek (óvszerek) csakis F. Bergueran-fils leghiresebb páris gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest, VII. kerület,

Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve 1356

A legjobb új, egyszer használt

ZSÁK,

vizhatlan PONYVA a legolcsóbban kapható

FISCHER J. ponyva- és zsákáruházában BUDAPEST, V., Nádor-u. 31—33.

KÖLCSÖN-PONYVÁK

széna- és szalmaszállítás-hoz a legjutányoabb kölcsöndij mellett. 1451

A legszolidabb kiszolgálás.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **mütrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi Irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utcza 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérézősködések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

Ifj. NAGEL OTTÓ kiadása.

BUDAPEST, VIII., MÚZEUM-KÖRÚT 2. SZÁM.

Vadásznaptár 1905. évre. I. évfolyam. A vadászat iránt érdeklődők örömmel veszik tudomásul, — ezen rendkívül hasznos, igazán hézagpótló és gyakorlati használhatóságánál fogva minden vadász nélkülözhetetlen kis kézikönyvének — megjelenését.

A mű összeállítása és annak könnyed kezelhetősége hazai vadászunk egyik legelismertebbjét, *Remetei Kőváry Jánost* dicséri. Beosztásánál fogva egyedül álló a maga nemében, látszik, hogy a szerző adatait nem theoretikus fejtegetésekből, hanem a gyakorlati vadászatból merítette! Az év minden hónapjára külön van hasznos útastítás, illetve útmutatás a vadászat helyes gyakorlására, pontos útastítás a történevek készítésére, kitűnően szerkesztett lőjegyzék jegyzetekkel. A vadászati törvénynek egész terjedelmében való beiktatása, nemkülönben a csinos és tetszetős kiállítás is a művet rendkívül értékessé teszi! Megjelent *Budapesten ifj. Nagel Ottó kiadásában, Múzeum-körút 2. sz.* Ára: csinos vászonkötésben 1 kor. 60 fillér. 1450. II.

Céggel bármely könyv megrendelhető. Könyvjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

**Özv. gr. Pejachevich Arthurné
mező-örményesi uradalmában eladó**

500 klgmmon felüli mennyiségben
prima magos csiraképeségű rozsdának s megdülésnek
ellenálló **tavaszi vetőmagbuza,**
duppauai vető zab és kertben nemesített, igen korán érő **vetőmag szé-
kely tengeri.**

Értekezhetni **Nagy Gyula** intézőnél

Mező-Ör, u. p. Kolozs.

1491

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz
alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.

brassói gyárból.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.
Benzin adómentességére vonatkozó eljárás
illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott kész-
séggel megadatik. 1351.

Már 25 éve küldöm szét

az 1900. évi

párisi világkiállításon

Grand Prix-vel

kitüntetett

Eredeti Hanna**Vető árpámat.**

Czimem:

VODICKA F.

földbirtokos

Smrzitz, (Hanna)

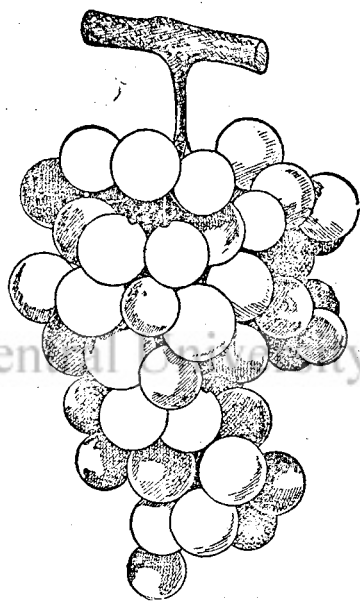
Morvaország.

Minták ingyen és bér-
mentve!

1431

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Leőolajfinomító-gyár

Részvényszerző társulat

1429

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, a ki
ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolá-
jának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami se-
gélyllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok:	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
	Alapítók	1.270.000.— "
	élet	200.000.— "
Tartalékok		255.200.02 "
Összesen:		2.125.200.03 K.
1901. évi fölösleg		90.349.— K
1902. " " "		59.782.36 "
1903. " " "		109.331.73 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyiszintén
az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok dij-
arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelesleg-
ből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok
4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határo-
zattal tartalékba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül
vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és
felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVÁRTT

Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt
Korbuly-ház) olcsó jelzalog és váltókölcsönöket nyújt és
BETÉTRE 5 SZÁZALÉK KAMATOT AD

Wertheimer József

1391

mezőgazdasági szesz-,

szeszfinomító, sajtolt

szeszélesztő gyára és

tejgazdasága

Kolozsvár, Árpád-út 38.**Óvári répamag****Lucernamag áll. ólomzárolva****Tavaszbúza****Zárttokú kék mák****Pernai lenmag****Fűmagvak****Duppauai zab**• **Magyar bikák** •**Orpingtonok, Pekingi kacsák****Emdeni ludak és tojásaik**

1484. — állandóan kaphatók —

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában, u. p. Koncza.

RÁCZ GYÖRGY a telecska magaslatán fekvő kulai jolánföldi szőlőtelepét és kertészetét bérbe vettem, amiről a nagyérdemű közönséget értesítve megjegyzem, hogy főtörekvésem lesz a legszolidabb kiszolgálás a fajtisztaság megőrzése a jolánföldi szőlőtelep jóhírnevének ápolása. Egyben jelzem, hogy a szőlőtelepen kapható: 1. Szokványminőségű gyökeres és sima zöldjojtvány. 2. Amerikai és európai gyökeres és sima vessző. 3. Gyümölcs-,

kajszin- és barackfák, Gleditsia és minden más felülmuló **Maclura Aurentiaca** élősövény.

MANHOLD KÁLMÁN nagybérő, Kula, Bácsm 1456

≡ VETŐMAG ≡

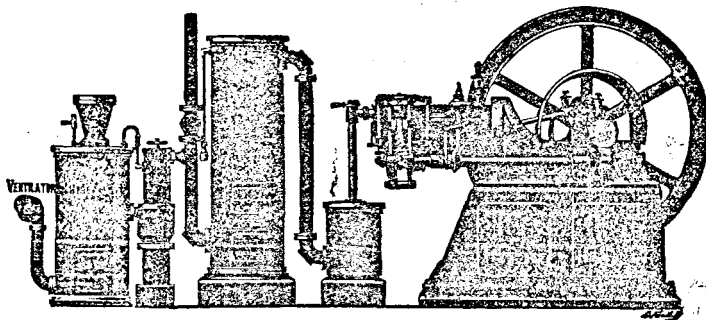
Hanna árpa 50 kilónként 9 koronáért,
Duppai zab 50 „ 7 korona 50 fillérért
vevő zsákjaiban kapható 1500

— míg a készlet tart készfizetés vagy utánvétellel —

László László és Gyula gazdaságából

Nagy-Iklódon, posta, vasut és távirtda állomás.

Az árpa 1904. évi átlag hozama 15 mm, a zabé 12.50 mm.
volt. Erdélyi égalji viszonyaink között kitűnően bevált fajok

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin- és petroléum-motorok és locomoblok, szlív-gáz-motortelepek
2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

1465.

Könyvek bámulatos olcsó árban!

Jókai: Összes művei 100 kötet, diszk. 250 frt. helyett csak 130 frt. — kr	
Szilágyi: Magyar nemzet története, 10 kötet, diszk. 80 frt. helyett	35 — „
Gracza: Szabadságharc története, 5 kötet, diszk. 36 frt. helyett	12 — „
Eötvös báró: Összes munkái 20 kötet, diszk. 52 frt. „	28 — „
Mikszáth: Összes munkái 20 kötet, diszkötés 60 frt. „	30 — „
Petőfi: Összes munkái 2 kötet, remek képekkel, diszes kötetben 36 frt helyett	15 — „
Bencsikyné: Összes munkái, 20 kötet 60 frt helyett	30 — „
Bárony: Róma és erdő, gyönyörű diszkötés 6 frt. helyett	3 — 50 „
Gárdonyi: Göre Gábor összes munkái 10 kötet 18 frt helyett	11 — „
Jókai: Szabadságharc diszkötésben 12 frt helyett	6 — „
Vas Gereben: Juratu élet, diszk. 2 frt 80 kr. helyett	1 — 40 „
Bajza: Összegyűjtött munkái 3 k. diszkötésben 17 frt helyett	6 — „
Flamarion: Világ vége, 7 frt helyett	3 — 50 „
„ Csillagok világa 2 k., diszkötésben 3 frt helyett	1 — 50 „
„ Ujabb csillagászati olvasmányok 4 frt helyett	1 — 50 „
Marlitt: Vén kisasszony titka, diszk., 2 frt 80 kr. helyett	1 — 40 „
Radó: Költők albuma, remek diszkötés, 5 frt helyett	3 — „
Jókai: Kis dekameronja, 100 novellái, 3 diszkötés 7 frt. 50 krajcár helyett	4 — „

Kaphatók **BRÓDY F. antiquar-könyvkereskedőnél, Budapesten**
V. Váci-körút 28. sz. Ugyanitt bármely szakba vágó könyvek, valamint
könyvtárak legjobb áron vétetnek. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1448.

BÜKKFA-SZÉN

waggonszámra métermázsánként 2 koronak 80 fillérért
Retteggi sz.v.v. állomáson waggonba rakva, lehát a legolcsóbban beszerezhető

Gróf Teleki László Gyula úr
erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u p. Nagy-Iklód.

NB. Zzákbán való szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számittatik fel; vagy zsákot kérünk küldeni Szállitunk szemet kisebb mennyiségben is, csak az illető küldjön zsákot, vagy pedig a zsák árát is felszámítjuk.

Megrendeléseket szíveségből átvesz az „Erdélyi Gazda”
kiadóhivatala is. 1423

Jutányosan eladóok

Százados

uj marhamérlegek

1500 kgr. hordképességű erős vaskorlással 2 1/2 méter hosszú, 1 1/2 m. széles.

Uj szekér

hidmérlegek

4000 és 5000 kg. horderejű százados, toló súlylával 4 méter hosszú, 2 méter széles. 1424

Becserélek

6cska marhamérszákat uj hidmérlegekre — Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett.

DÉNES MANÓ

mérleg-
műszerész.

Budapest, VII., Dohány-utca 78.

BABÓS és TÁRSAI

vaskereskedése KOLOZSVÁRT, Deák-Ferencz-utca 25. szám.

A nagyérdemű gazdaközönség szives tudomására hozzuk, hogy üzletünkbe újabban egy nagyobb összeget fektettünk be és raktárunkat megnagyobbítottuk, ennél fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy nagyrebecsült vevőinket gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett szolgáltatjuk ki.

Raktáron tartjuk mindazon cikkeket, amelyek egy gazdaságban szükségeltetnek, n. m. Gazdasági gépek és eszközök, Kudsiri-rudvasak, vaslemezek, építkezési vasgerendák, Konyhaberendezési cikkek, Kötél és lánczárak, Beocsini-Cément, Gypsz, nádfonat, Carbolineum, Kátrány, mindennemű Festékarak, Gépszijj, Gépolaj, Gépszir, Kocsikenőcs, Mécsolaj, Rézgálicz, Raffia háncs, Aszfalt és elszigetelőlemezek, Kovács-szén, Kox és Faszén, Fleischmann-féle szabadalmazott tejkannák stb.

Gazdasági gépekről árjegyzéket díjmentesen küldünk. 1473

Telefon szám : 351.

Telefon szám : 351.

Nagy árleszállítás.

Az alant következő művek amíg a **egynegyed részéért** kaphatók. Minden 10 koronát meghaladó rendeléshez készletből van, azideig a bolti ár **egynegyed részéért** ajándéku **„Huszár kulturharc“** című művét adom diszkötésben; 20 koronán felüli rendelésekhez Endrei „A régi magyar költészet remekei“ diszkötésben; 50 koronát meghaladó rendeléshez Tóth Béla „A mi urunk Jézus Krisztus gyermekségéről“, Dürer Albert rajzaival ellátott diszművet adom.

— Husz koronán felüli rendeléseket a pénz előzetes beküldése esetében franco küldök. —

== Legujabb árjegyzékemet ingyen és bérmentve szállítom. ==

VASS JÓZSEF könyvárúháza

Budapest, VII., Erzsébet-körút 38. sz.

1464 III.

Gyp. Egy édes titok. Regény dkts. K (2.-) —.50	Kielland Sándor. Nyomorban. Segény. K (2.-) —.50	Az ördög kalapja. Olasz regény. K (3.-) —.75
— Cherbulicz Quida. Vera. Regény dkts. K (2.-) —.50	Kipling Rudyard. Hidépitők. Regény. K (2.-) —.50	Paral bertalan. Amruska mint hagaték és egyéb derüs történetek. K (2.-) —.50
Frenssen Gusztáv. A szerelem hatalma. Regény. Diszkötésben. K (2.-) —.50	Knut Hamsun. Az éhség. Regény. K (2.-) —.50	Shakespeare W. Romeo és Julii. Szomoruj. K (2.-) —.50
Yvette Guilbert. A deszkák hősei. R. dkts. K (2.-) —.50	Krackowitzer. A diák természetrajza. Hum. K (2.-) —.40	— Othello, a velencei mór. Szomorujáték. K (2.-) —.50
Coyle A. Conan utazása a halál torkába. Regény. Diszkötésben. K (2.-) —.50	Kvassayné Kun M. Sors kegyencei. Reg. K (6.-) 1.50	— Makrancos hölgy. Vigjáték. K (2.-) —.50
Tolstoj Elek. Egg herceg története. R. dk. K (2.-) —.50	Quida. Szeretve a sirig. Redény. K (2.-) —.50	Hauptmann G. Alakok. Regény. K (2.-) —.50
Ábrányi Károly. Hazáért és szabadságért. Történelmi regény. 2 kötet. K (4.-) 1.—	Hardyas J. D. Egy delejes álom. Reg. K (2.-) —.50	Podmanicky Frigyes. Naplótöredékek. 4.köt. K (24.-) 6.—
Ács Morel. Cigányadomák. K (1.20) —.30	d'Annunzio G. Józanság és mázr. Reg. K (2.-) —.50	Ribári Ferenc. Legujabb kor története. K (3.50) —.85
Anarkitsák titkai. Regény képek. K (2.-) —.50	Seraao Matild. A zárda titka. Regény. K (2.-) —.50	Szalay László. Magyarország története. 5 kötet diszkötés. K (60.-) 15.—
Balsak Honore. Harmincéves asszony. R. K (2.-) —.50	Crocker M. B. Más büne miatt. Regény. K (2.-) —.50	— II. Rácóczy Ferenc bujdosása. K (4.80) 1.20
— Ugyanaz. Diszkötésben. K (3.-) —.75	báró Wallerse Mária. Egy királyi udvar titka. Regény. K (2.-) —.50	— Galáuthai gróf Fszterházi Miklós Mtgyarország nádora. 3 kötet. K (28.-) 7.—
Beniczky B. Lenke. Az élet viharában. R. (2.-) —.50	Csehov Antal. A bün. Regény. K (2.-) —.50	Séchenyi István. Magyarország Sark latos törvényei és állami fejlődése. K (3.-) —.75
Beiyárok. Történet az alföldi rablólágból gr. Ráday korában. K (2.-) —.50	Csintalan asszonyok. Pikáns apróságok. K (1.20) —.30	Szeremley Samu. Magyarország krónikája az 1848-49-iki forradalom idejéből. 2. kötet. K (6.-) 1.50
Bourzet Pál. A külön. Regény. K (2.-) —.50	Daudet Alphonz. Tarrasconi Tartania. R. K (2.-) —.50	Szilágyi Sándor. Rajzok a forradalom utáni időkben. K (3.-) —.75
Braddon M. E. Milliomos bűntársa. Rng. K (2.-) —.50	— Ifj. Formont és id. Risler. Párisi reg. K (2.-) —.50	Thallóczy Lajos. Oroszország és hazánk. K (5.-) 1.25
Breyer Soma. Századvégi történetek. Elb. K (2.-) —.50	Makai Emil újabb költeményei K (2.-) —.50	Szokoly. Mexiko története Miksa császárig. K (6.-) 1.50
Daudet Alp. Saphó. Párisi erkölcsrajz K (2.-) —.50	Maupassant. Boldog és boldogtalan szerelem és egyéb elbeszélések. K (1.60) —.40	Szinyei József. Komárom 1848-49-ben Naplótöredékek. K (8.-) 2.—
— Művészasszonyok. Elbeszélések. K (2.-) —.50	Maupassant Guy de. Fifi kisasszony és egyéb elbeszélések. K (1.50) —.50	Thaly Kálmán. Nagyszombati harc. Haditörténelmi epizód. K (3.-) —.75
Deli. Gyepon innen gyepon tul. Képekkel. K (6.-) 1.50	— Mámoritó történetek. K (1.60) —.40	— Rákóczy-tár. Történelmi érdekű naplók, levelnek stb. 2 kötet. K (14.-) 3.50
Dosztajevszky Fedor. Ruzskolnyikow. (Bün és bűnhődés.) Regény 2 kötet. K (9.-) 2.25	May Károly. A vörös lovag. Indus történet. K (2.-) —.50	Thewrewk István. László főherceg élete. Remek képekkel. K (6.-) 1.50
Don Morgó. Kacagató mis-más. Képekkel. K (2.-) —.80	Montepin Navér. Az örült szerelme. Bűnügyi regény. K (2.-) —.50	— József főherceg. Képekkel. K (12.-) 3.—
Dumas Sándor. Kaméliás hölgy. Redény. K (2.-) —.50	Napoleon császár élete és halála. K (2.-) —.50	Thun Alfonz. Nihilisták. Az orosz forradalmi mozgalmak története. K (3.-) —.75
Dunay Ferecz. Mókaszágok, adomák gyűjtemény. 4 kötet. K (12.-) 3.—	Pekár Gyula. Dobó hadnagy problémái. K (2.-) —.50	Toldi Ferenc. Magyarország alaptörvényei a honalapítástól a mai napig. K (2.40) —.60
Enrei Zalán. A régi magyar költészet remekei egészen Kiszaludy Károlyig. K (4.-) 1.—	— Manöver szerelem és egyéb elbeszélés. K (2.-) —.50	Ponson. Bolygó hollandi, az átkos hajókapitány. Regény. K (2.-) —.50
— Ugyanaz diszkötésben. K (6.-) 1.50	Ohnet. Szerelme mámorában. Regény. K (2.-) —.50	Doyle C. Dilettáns detektiv. Bűnügyi reg. K (2.-) —.50
— Uj magyar költészet remekei Kistaludy Sándortól napjainkig. K (4.-) 1.—	— Elet sarcai. Regény. K (2.-) —.50	— Utolsó probléma és egyéb. elb. K (2.-) —.50
— Ugyanaz diszkötésben. K (6.-) 1.50	— Bánya. Regény. K (3.-) —.75	— Sátán kutyája. Bűnügyi regény. K (2.-) —.50
— Mátyás király élete és halála. K (2.-) —.50	— Vasgyáros. Regény. K (3.-) —.75	— Vöröshajuk szövetsége és egyéb bűnügyi elbeszélések. K (2.-) —.50
Erdélyi Sándor. Kovász lélkül. Hum. reg. K (2.-) —.50	Prevost Marcel. Énekesnő. Regény. K (1.20) —.30	— Külvárosban. Regény. K (2.-) —.50
Farkas E. Dózsa Gy., a népszabadság v. K (2.-) —.50	— Párisi házasság és egyéb elbeszélés. K (1.20) —.30	Shakespeare W. Antonius és Kleopatra. Szomorujáték. K (2.-) —.50
— Ocskay brigadéros Rákóczy villámának élete és halála. K (2.-) —.50	— Fekete Vénus és egyéb elbeszélések. K (1.30) —.30	— Lear király. Szomorujáték. K (2.-) —.50
Falk Richárd. Öreg nász és egyéb elb. K (3.-) —.75	— Vadrózsa és egyéb elbeszélések. K (1.10) —.30	— Hamlet dán királyfi. Tragédia. K (2.-) —.50
Gorkij Maxim. Elmúlt emberek. Regény. K (2.-) —.50	II. Rákóczy Ferenc kuruc fejedelem tört. K (2.-) —.50	Simon Vilmos. Élményei az angol-bur háboruban. K (2.-) —.50
Cherbulicz Viktor. Lepke kisasszony. Regény diszkötésben. K (2.-) —.50	Rózsa Sándor, az alföld rémének élete és halála. K (2.-) —.50	Sólyom-Fekete F. dr. A közönséges és részszervi magyar egyház jog elemei. K (4.-) 1.—
Crawford Márto. Színész és grófleány. Regény. Dktsben. K (2.-) —.50	Sienkiewicz. Polgár és nemes Regény. K (2.-) —.50	Baróti-Csánki. Magyarország története miniatúr alában. — Bécsi kapituláció 1848-49-ben. K (3.-) —.75
Voss Richard. Léghajón az északi sarkhoz. Regény diszkötésben. K (2.-) —.50	Szabadságharcz csatatörténetek. Öreg honvédek elbeszélései nyomán. K (2.-) —.50	Bonaparte Napoleon Lajos. Napoleoni eszm. K (2.-) —.50
Vorgus Humc. Rejtélyes eset. Regény. K (2.-) —.50	Tolstoj L. A kozákok. Elb. a Kaukaszuból. K (2.-) —.50	Budavár ostroma 1849. május 1-21-ig. K (2.-) —.10
Fáy András. Buzavirágok és kalászkok. Elbeszélések 2 kötet. K (4.-) 1.—	— Kreutzer sonáta. K (2.-) —.50	Csengeri Antal. Történelmi tanulmányok. K (4.-) 1.—
Feuillet Oktave. Egy szegény ifju tört. R. K (2.-) —.50	— Mi a művészet? K (2.-) —.50	Dembinszky Magyarországon. A vezér hátrahagyott irataiból összeállította: Danczer A. K (4.-) 1.—
Fischer Julián. A végzet. Regény. K (2.-) —.50	Wells H. G. A láthatatlan ember. Fantasztikus regény. K (2.-) —.50	Egressy Ákos. Emlékeim az 1848-49-iki magyar szabadságharcból. K (2.40) —.60
Flammarión Camillo. Uránia. K (2.-) —.50	Twain Márk. Királyfi és koldusfi. K (2.-) —.50	Jancsó Benedek. Román nemzetiségek törekvések története és jelenlegi állapota. 3 kötet. K (29.-) 7.25
— Világ vége. Regény. K (4.-) 1.—	Turgenjev Iván. Csodálatos történetek. K (2.-) —.50	— Ugyanaz 3 diszkötésben. K (40.-) 10.—
Flórián. Numa Pompilius, Róma hirállya. Történelmi reg. K (2.-) —.50	Dedik-Crescens Lajos. Kolostorból kolostorba. Utirajzok. K (4.-) 1.—	Kerékgyártó Árpád. A műveltség fejlődésének története 886-1301-ig. Diszkötésben. K (12.-) 3.—
Futó Ferencz. Szép asszonyok kocisa. R. K (2.-) —.50	— Diszkötésben. K (6.-) 1.50	Király Károly. Magyarország pragmat. t. K (2.-) —.50
Gaa Karolin. Válás előtt, válás után. R. K (2.-) —.50	Kálmán Károly. Könyvek-könyve. Dávid király szoltárkönyve. Krisztus Ú. köv. versekben. k. K (6.-) 1.50	Kossuth Lajos. Irataim az emigrációból. Népszerű kiadás. Sajtó alá rendezte Helé Ignác. Dkts. K (10.-) 2.50
— Eskü. Regény. K (2.-) —.50	— Dávid király szoltárai. K (4.-) 1.—	Marczali Henrik. Magyarország története az Árpádok korában. 1038-1301-ig. Diszkötésben. K (16.-) 4.—
Gabányi Árpád. Burkus. Kutyaregény. K (2.-) —.50	Meneás. Egy hívő szavai. K (1.-) —.20	Montesquieu. Romaiak nagysága és hanyatlása, azok politikája, vallása stb. K (3.20) —.80
Gara József. Bukott nagyság. Regény a magyar sársadalomból. 2 kötet. K (4.-) 1.—	Munkay János. A boldogságos Szüz, Isten anyja, Mária élete. K (4.-) 1.—	Pinkerton. Villámvonaton. Bűnügyi regény az amerikai életről. K (2.-) —.50
Gála, Aolond Istók humoros naptára. K (2.-) —.50	Riedl Kázmér. Elmékedések a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedése és haláláról. Kötve. K (2.-) —.20	II. Rákóczy F., a kurucfejedeleme élete. K (2.-) —.50
Goethe Farkas. Lélekrokonság. Reg. dkts. K (7.20) 1.80	— Szüz Mária, a mi Anyánk. Elm. Köt. K (2.-) —.20	Rózsa Sándor az Alföld réme. K (2.-) —.50
Greville Henry. Chenerol. Regény. Képekkel diszkötésben. K (3.-) —.75	Tóth Béla. A mi Urunk Jézus Krisztus gyermekségéről írott könyv. K (1.60) —.50	Sienkiewicz II. Polgár és nemes. Regény. K (2.-) —.50
Gunter C. A schonnai kisasszony. Amerikai regény 2 kötetben. K (2.-) —.50	— Ugyanaz kötve. K (2.40) —.60	Stevenson I. Öngyilkosságok tanyája. K (2.-) —.50
Gutius. A vádlottak padján. Humoros törv. karcolatok. K (2.-) —.50	— Ugyanaz. Albumalaku kiadás, Dürer rajzaival. Diszkötésben. K (12.-) 3.—	Turgenjev Iván. Csodálatos történetek. K (2.-) —.50
Gyp. Ginitte boldogsága. Regény. K (2.-) —.50	D'Annunzio Gabriell. Szerelme diadala. R. K (2.-) —.50	Twain Márk. Királyfi és koldusfi. K (2.-) —.50
Halévy Ludovic. Aki nem tudott ketőt szeretni. Regény. Kötve. K (3.-) —.75	Bányai Elemér. Örmény anekdoták és egyéb apróságok. K (4.-) 1.—	Verne Gyula. Kin-fu. Egy kínai viszontagságai Kinában. K (2.-) —.50
Hegedüs Sándor ifj. Az óriások világából. Tul a tengeren. K (2.-) —.50	Baboss László. Nők könyve. Amulettek a nők szellemi, erkölcsi és társadalmi életéből. K (2.-) —.50	Wells. H. G. A láthatatlan ember. Reg. K (2.-) —.50
Hevessi Jenő. Gyanafalvy tiszteletes Reg. K (2.-) —.50	A bosszu. Angol regény. Ford.: Veress S. K (2.-) —.50	Tolstoj. Kiáltvány az emberiséghez. K (1.-) —.25
Hortobágyi. Egy papa a XIX. századból. Humoros reg. K (2.-) —.50	Erdélyi Zoltán. Margitsziget és más költői elbeszélések. K (2.-) —.50	
Huszár Károly. Széz év előtti kulturharc. Történelmi és életképek. K (4.-) 1.—	Gorjkij Maxim. Egy leány. Regény. K (3.-) —.75	
— Ugyanaz diszkötésben. K (6.-) 1.50	Horváth Farkas. A tenger világa. (Kirándulás a tengerre.) K (1.60) —.40	
Jerome K. Jerome. Regény tanulmányok. K (2.-) —.50	Keleti Márton. Magános emberek. Elbesz. K (2.-) —.50	
	Lucián (Zöldi Lárcon.) Klasszikus bíbnp. K (2.-) —.50	
	Mártonffy Imre. Szinpadtól a kolostorig. R. K (2.-) —.50	
	Móric Pál ifj. Kurta nemesek földjén. R. K (2.-) —.50	
	Ószi Albert. Telivérek. Jó kompánia és egyéb elbeszél. K (3.-) —.75	